

Geneza - Comentarii Jean Koechlin

Structura cărții Geneza

”La început Dumnezeu a creat cerurile și pământul.” Geneza 1.1

În Geneza găsim germenii tuturor adevărilor și subiectelor dezvoltate mai târziu în Scriptură. Ea începe cu un om (Adam) așezat în inocență în Eden și având acces la pomul vieții și se încheie cu un om (Iosif) îngropat într-un mormânt din Egipt. În mod evident, prima creație are o semnificație imensă. În ea vedem revelate gloria lui Dumnezeu, puterea Lui veșnică și divinitatea Sa, așa cum le poate percepe omul pe pământ (Psalmul 19.1; Romani 1.20).

Vedem apoi, după ce păcatul a intrat în lume, remediul lui Dumnezeu și scopul Său, revelate prin promisiunea cu privire la Sămânța femeii, care avea să distrugă puterea șarpelui, însă care avea să sufere făcând aceasta. Îmbrăcăminte din piei de animale a înlocuit șorțurile făcute din frunze de smochin, iar acest lucru reprezintă o aluzie divină la faptul că Dumnezeu avea să pregătească un acoperământ pentru omul vinovat, acoperământ care implica moartea unui Înlocuitor, în timp ce frunzele de smochin simbolizează eșecul omului în ași pregăti propriul acoperământ.

Există un alt principiu important prezentat încă de la început, pe care îl vedem dezvoltat de-a lungul întregii Scripturi. El este ilustrat în istoria lui Cain și a lui Abel. De la acești doi oameni învățăm că, de fapt, există doar două religii în lume: una caracterizată de calea omului, iar cealaltă, de calea revelată a lui Dumnezeu. Una este religia faptelor, jertfa lui Cain fiind rodul lucrării de către om a pământului blestemat. Cealaltă este religia harului suveran al lui Dumnezeu, care o oferă un Înlocuitor pentru noi, jertfa lui Abel fiind compusă din oile întâinșcute ale turmei sale și din grăsimea lor.

Vedem deci, încă de pe primele pagini ale Bibliei, ceea ce sa repetat încontinuu de-a lungul istoriei omului: oameni care caută îndreptățirea prin fapte, în contrast cu cei care manifestă credință în ceea ce oferă Dumnezeu.

”Și Domnul spusese lui Avram: „Ieși din țara ta și din rudenia ta și din casa tatălui tău, în țara pe care ți-o voi arăta. Și te voi face o națiune mare și te voi binecuvânta; și voi face numele tău mare și vei fi o binecuvântare”. Geneza 12.1,2

Geneza este compusă din două mari părți. Prima (capitolele 1–11) acoperă o perioadă de două mii de ani și prezintă patru evenimente importante: creația, căderea omului, potopul și formarea națiunilor. Aceste patru mari evenimente au pus temeliiile lumii în care trăim noi astăzi. Cea de-a doua parte (capitolele 12–50) acoperă o perioadă de doar trei sute de ani, însă descrierea ei este mult mai lungă. Ea se concentrează pe istoria a patru oameni dintr-o familie aleasă de Dumnezeu să fie cea din care avea să fie format poporul Israel și din care avea să vină Mesia. Acești patru oameni sunt: Avraam, Isaac, Iacov și Iosif. Sunt șapte oameni prezentați în Geneza, a căror istorie și al căror caracter însumează liniile principale ale adevărilor care vor fi mai târziu dezvoltate de-a lungul Bibliei. Aceștia sunt:

Adam – primul om, autoritate, stăpânire;

Enoh – umblarea cu Dumnezeu, răpirea;

Noe – harul și dreptatea, guvernarea;

Avraam – chemarea lui Dumnezeu, alegerea, principiul credinței;

Isaac – filiația, substituirea, învierea;

Iacov – disciplina lui Dumnezeu, rezumatul profetic al istoriei lui Israel;

Iosif – suferința și domnia, moștenirea. Istoria lui Iosif prezintă una dintre cele mai importante imagini ale lui Hristos din Scriptură: lepădat de frații săi, vândut națiunilor, înălțat ca domn asupra lor și, de asemenea, restabilind pe frații săi.

Înainte să fi existat vreun lucru din creație, Dumnezeu, Cel fără început, era prezent. Și El ne permite să fim martori la desfășurarea lucrării Sale creatoare. Când dorim să facem un obiect oarecare, ne trebuie întâi anumite materiale. Pentru Dumnezeu însă este suficient ca să vorbească și totul este creat din nimic. El zice – și iată că se ivesc cerul, pământul, lumina, norii, mările, „uscatul”, bolta cerească cu luminile ei: soarele, luna, stelele fără număr, infinitul mare și infinitul mic, uimitoarea diversitate de plante și de animale. Această relatare, deopotrivă maiestuoasă și simplă, dă un răspuns definitiv la marea întrebare pe care dintotdeauna oamenii n-au încetat să și-o pună: „Cine a măsurat apele ... a potrivit cerurile ... a cântărit munții? Cine a creat acestea ...? (Isaia 40.12, 26; Proverbe 30.4). Da, cine a conturat forma perfectă a cristalelor de zăpadă? cine a conceput structura extraordinară a celei mai obișnuite insecte? cine a ales culoarea și parfumul celei mai obișnuite flori? Evrei 1.2,3 ne dă răspunsul: Isus, Autorul mântuirii noastre, este deopotrivă și Creatorul tuturor acestor minunății (vezi și Proverbe 8.27-31).

O pendulă dezvoltă preceperea ceasornicarului care a făcut-o. În același fel, „cerurile vestesc gloria lui Dumnezeu și întinderea lor arată lucrarea mâinilor Lui” (Psalmul 19.1). „Uitați-vă la păsările cerului ... priviți cu atenție crinii câmpului” (Matei 6.26, 28), ne invită Domnul Isus. Vai, câți rămân orbi față de frumusețile naturii, neștiind să vadă „eterna Sa putere și divinitate” (Romani 1.20)! Necredincioșii au încercat să înlocuiască aceste versete atât de clare cu teoriile lor despre originea universului și a vieții. Dar nu vă temeți, nici speculațiile minții

omenești, nici descoperirile geologiei nu vor zdruncina vreodată cea mai mică din aceste declarații divine. Să ne amintim că în această sferă nu știința este cea care poate instrui, nici inteligența cea care poate pătrunde. Cuvântul este Cel care instruiește și credința cea care pătrunde (citiți Evrei 11.3). Ce contrast este acum față de v. 2! Acolo unde domnea întunericul, Dumnezeu a făcut să strălucească lumina. Dintr-o scenă pustie, El a făcut o lume ordonată și locuibilă. Dar pământul era încă gol. Și „Dumnezeu Însuși care a întocmit pământul ... nu l-a creat (pentru a fi) pustiu“, ci „ca să fie locuit“ (Isaia 45.18). Printr-un ultim act suveran el a creat omul și l-a făcut după chipul Său, reprezentant al Său, cap al întregii creații.

„Domnul a făcut cerurile și pământul în șase zile, și în ziua a șaptea S-a odihnit și S-a înviorat“ (Exod 31.17). El Însuși este încântat de bucuria pe care a pregătit-o pentru făptura Sa. În creație admirăm puterea lui Dumnezeu, destoinic să rânduiască miliardele de stele pe întinderea nemăsurată a cerului, să pună hotare mării, să controleze forța trăsnetului și a vântului, destoinic și să întocmească un om dintr-un pumn de țărână. De asemenea admirăm înțelepciunea Lui care a măsurat perioadele și anotimpurile, a stabilit un echilibru în întreaga natură, a dat legi plantelor și instincte animalelor (Psalmul 104.24). Dar mai ales să admirăm bunătatea Lui. El a făcut cerurile, a despărțit pământul de ape, a așezat luminătorii cei mari ..., „pentru că bunătatea Lui rămâne pentru totdeauna“ (Psalmul 136). Cu grija unei mame care a pregătit dinainte tot ce va fi necesar pentru copilul pe care-l va aduce pe lume, Dumnezeu a așezat omul în condiții ideale. El l-a pus într-o grădină a deliciilor, unde avea să se bucure de liniștea Creatorului său. Suflându-i în nări „suflare de viață“ (v.7), Dumnezeu l-a făcut (spre deosebire de animale) un suflet viu și nepieritor, responsabil față de El.

Dumnezeu a așezat omul în centrul minunatei Sale creații pentru a exercita funcția de administrator. Un singur lucru i-a interzis: să mănânce din fructul pomului cunoștinței binelui și răului. Aceasta i-a pus la încercare ascultarea legată de poziția sa de făptură responsabilă. Omul, spre deosebire de animale, nu este supus impulsurilor iraționale. El a fost creat liber, dar în același timp ascultător față de Creatorul lui. Suntem martorii primului act înfăptuit de Adam în calitate de administrator: acela de a da nume tuturor făpturilor vii. Acestea au fost create cu scopul de a-i sluji omului, dar oricât ar fi de inteligente, ele nu depășesc gradul de inteligență al lui Adam și nici nu au o afectivitate care se manifestă ca o nevoie imperioasă. Astfel, singurătatea nu era bună pentru om; el avea nevoie de cineva căruia să-i împărtășească gândurile, cu care să se bucure de darurile divine și cu care să mulțumească împreună Aceluia care le-a oferit aceste daruri. Iubirea lui Dumnezeu înțelege această nevoie și îi răspunde, dându-i un însoțitor, un ajutor inteligent, înzestrat cu afecțiuni ca și ale lui. În această imagine distingem taina Bisericii, mireasa lui Hristos care a fost cufundată în somnul morții, mireasă pe care o primește de acum din mâna lui Dumnezeu pentru ca s-o hrănească și s-o îngrijească cu drag (Ef. 5.29). „Taina aceasta este mare“, exclamă apostolul: „pentru că suntem ... din carnea Sa și din oasele Sale“.

Fericirea omului în Eden va fi de scurtă durată. Deghizat în șarpe, diavolul pătrunde în grădină și câștigă încrederea femeii, strecurându-i în același timp în inimă neîncrederea față de Dumnezeu. «Dumnezeu nu te iubește – șoptește el – de vreme ce te lipsește de un asemenea avantaj. Nu numai că nu veți muri», ci „veți fi ca Dumnezeu“ (v.5). Mincinosul seamănă astfel mândria și invidia în sărmana inimă omenească (citiți în antiteză Filipeni 2.6). „Pofta, după ce a zămislit, naște păcatul“ (Iacov 1.14, 15). Omul a fost înșelat: cunoașterea binelui și răului nu i-a dat nici o putere ca să facă binele și nici nu l-a ajutat să se ferească de rău. Primul său efect a fost că l-a făcut conștient de goliciunea sa: stare firească de care el se rușinează. Șorțul din frunze de smochin pe care și l-a făcut nu este altceva decât o imagine a eforturilor umanității de a-și ascunde mizeria morală. Dar „totul este gol și descoperit înaintea ochilor Aceluia cu care avem de-a face“ (Evrei 4.13). „Unde ești?“ (v. 9). „Ai mâncat din pom?“ (v. 11). „Ce ai făcut?“ (v. 13) – întrebări la fel de teribile, care nu admit eschivări sau scuze.

Dumnezeu hotărăște care este responsabilitatea fiecărui vinovat și pronunță o întreită sentință. Despre șarpe profețește că „sămânța femeii“ (Hristos) îi va zdrobi capul, cu alte cuvinte, că îi va nimici puterea. De îndată ce păcatul a pătruns în lume, Dumnezeu face cunoscut remediul pe care l-a pregătit deja. Femeii îi sunt rezervate suferințele de a naște copii; cât despre om, munca grea va fi partea lui, până se va împlini și pentru unul și pentru celălalt sentința implacabilă: „pentru că plata păcatului este moartea“ (Romani 5.12 și 6.23). Credința în Răscumpărătorul promis îi permite lui Adam să răspundă condamnării la moarte dând soției sale numele Eva: viață. La rândul Său, Dumnezeu răspunde acestei credințe înlocuind șorțurile resurselor omenești cu veșminte de piele care ne învață acest adevăr fundamental: singura dreptate în care poate fi îmbrăcat omul este aceea în care îl îmbracă Însuși Dumnezeu. Dar, întocmai cum aceste veșminte erau din pielea unui animal sacrificat, dreptatea cu care Dumnezeu îl acoperă pe păcătos este cea a lui Hristos, Mielul dat morții. Cât de mângâietor este să vedem că Dumnezeu nu gonește omul din grădină înainte de a-i fi descoperit gândurile Lui de har și de mântuire!

Din zorii omenirii, două rase au prins contur. Cain, primul om născut pe pământ, este strămoșul tuturor celor care sunt dreți în ochii lor înșiși. Satisfăcut de sine însuși și de faptele sale, inconștient de păcat și de consecințele lui, se prezintă înaintea lui Dumnezeu cu fructul propriei sale munci, rod al unui pământ blestemat. Cum putea Dumnezeu să privească aceasta? Abel, al doilea om, este înaintașul celor din linia credinței; el deschide lista de onoare din cap.11 al cărții Evrei (v. 4). Jertfa pe care o oferă el este „mai bună“ decât cea a lui Cain, deoarece este adusă prin înțelegerea gândurilor lui Dumnezeu. După păcatul omului împotriva lui Dumnezeu (cap. 3), avem aici păcatul omului împotriva semenului său. Cain își ucide fratele. Și Cuvântul, care distinge gândurile și intențiile inimii, dă pe față motivul: gelozia. „Pentru ce l-a ucis? Pentru că lucrările lui erau rele, iar ale fratelui său, drepte“ (1 Ioan 3.12). Mai târziu, când pe pământ venea Domnul Isus, evreii L-au trimis la moarte pentru același motiv. Perfecțiunea Lui accentua faptele lor rele. Ei au vărsat sângele Celui cu adevărat drept și pedeapsa lor este astăzi ca și cea a lui Cain: sunt împrăștiați și persecutați pe pământ.

Cain, condamnat să fie „prideag și fugar“, refuză ceea ce rânduse Dumnezeu pentru el și se așază în lume în mod confortabil. Își construiește o cetate pentru el și pentru urmașii săi și fiecare își găsește o îndeletnicire după propria alegere. Însă «progresul social» nu îndreaptă natura umană. Rasa lui Cain se aseamănă cu înaintașul ei. Violența și spiritul de provocare al primului asasin din istorie se regăsesc în descendentul său, Lameh. Această imagine ne prezintă anticipat lumea de azi care îl trimite la moarte pe Domnul Isus, adevăratul Abel. Totul continuă ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat, ca și când crucea nu ar fi existat niciodată. Totul se organizează astfel încât viața pe pământ să fie cât mai plăcută. Nimic nu lipsește: știință, artă, industrie, chiar și religie. Numai Domnul Isus este aproape întotdeauna absent. Dar, în paralel cu dinastia lui Cain, o altă spiță își face discret apariția la sfârșitul capitolului. Set la locul lui Abel și atunci oamenii încep să cheme Numele Domnului. Viața celui drept care fusese dat morții se perpetuează simbolic pe linia credinței, vorbindu-ne despre felul în care Hristos, al doilea Om, și-a câștigat o familie care-l poartă numele și care trăiește în temere de Dumnezeu.

După falimentul liniei lui Cain, este ca și cum Dumnezeu lua istoria omului de la începutul ei (v. 1, 2). Avem aici succesiunea de nume care formează ceea ce s-a chemat de-a lungul veacurilor „firul de aur al credinței“, care va duce la Mesia: „sămânța femeii“ promisă după cădere.

În această familie nu este problema multor ocupații, ca în cea a lui Cain. Umblarea pe pământ a omului lui Dumnezeu abia dacă lasă urme. El nu contribuie în mod semnificativ la progresul lumii și istoria nu are lucruri mari de spus despre el. El se naște, îi slujește Dumnezeului său cu umilință, are copii și moare. Da, moartea este acolo, consecință a păcatului și rezumatul vieții îndelungate a fiecăruia dintre patriarhi se încheie cu cuvintele inexorabile: „și a murit” (de opt ori). Satan, mincinosul, afirmase: „nicidecum nu veți muri” (3.4), dar Dumnezeu a poruncit: „în țărână te vei întoarce” (3.19) și acest capitol 5 ne aduce o confirmare solemnă. Totuși Adam și primii săi descendenți au atins vârste record. Dumnezeu a permis aceasta, pentru ca, înainte de existența Scripturilor, adevărul să poată fi transmis oral prin cât mai puțini intermediari posibili (abia dacă au fost șapte între Adam și Moise).

Acest capitol cuprinde o stranie și totodată o notabilă excepție de la legea morții. Enoh trăiește 65 de ani, apoi umblă cu Dumnezeu timp de 300 de ani, după care Dumnezeu îl ia. Nu se dau nici un fel de detalii despre umblarea lui cu Dumnezeu, nici despre răpirea lui care este, pe scurt, ultimul pas al acestei umblări. Dar ce minunat rezumat al unei vieți! Știm noi oare ce înseamnă a umbla cu Dumnezeu măcar o singură zi dintr-un an? Prin umblarea credinței, Enoh are un loc pe lista martorilor străluciți din cap. 11 al cărții Evrei (v. 5). Numele lui înseamnă „învățat” și, asemenea lor, învățat de Dumnezeu, el îl contemplă, prin credință, dincolo de lucrurile prezente, pe Domnul care vine să domnească „cu zecile de mii de sfinți” (Iuda 14). Această viziune îl menține separat de cei care vor fi judecați. Curând, ca și Enoh, toți credincioșii găsiți în viață vor fi luați de pe pământ fără să treacă prin moarte, când, potrivit promisiunii Sale, Domnul Isus va veni pentru ai Săi (1 Tesaloniceni 4.17). A învățat oare fiecare dintre cititorii noștri acest adevăr, fericit pentru toți cei pregătiți, dar solemn pentru cei care nu sunt pregătiți? Să notăm că Dumnezeu nu trimite judecata Sa în lume înainte să fi dat promisiunea binecuvântării: Noe semnifică „mângâiere și odihnă”.

Și Petru și Iuda fac aluzie, fiecare în parte, la acest timp de dinainte de potop în care îngerii „nu și-au păstrat starea inițială” și, prin urmare, și-au suportat consecințele (2 Petru 2.4; Iuda 6, 7). Oamenii se înmulțiseră pe pământ și, odată cu ei, s-a înmulțit și răul sub cele două forme ale lui: corupția și violența (v. 11). Este oare omenirea mai bună în zilele noastre? Toate ne arată că nu. Și Scriptura ne avertizează: „oamenii răi ... vor înainta spre mai rău” (2 Timotei 3.13). Astăzi, ca și atunci, admirația pentru oamenii viteji cu renume (sf. v. 4), fie că sunt campioni sportivi, eroi de război etc, poate merge mână-n mână cu cea mai gravă corupție. Dumnezeu privește la inima oamenilor, nu la realizările lor (1 Sam. 16.7). Versetul 5 ne arată rezultatul tragic al acestui test: „orice imaginație a gândurilor inimii lui era îndreptată în fiecare zi numai spre rău”. „De asemenea, inima fiilor oamenilor este plină de rău, iar nebunia este în inima lor cât trăiesc” confirmă Eclesiastul (Vulgata: Predicatorul) – Ecl. 9.3; de citit și Ieremia 17.9. Atunci „Domnului I-a părut rău că făcuse pe om” (v.6). Aceasta vrea să spună că Dumnezeu nu greșește niciodată. Dar răutatea omului îl obligă să schimbe hotărârile. Dumnezeu decide deci să înlăture făptura Sa de pe pământ, cu excepția lui Noe, singurul care umbla cu El.

Deși Noe este numit om „drept”, „fără pată” față de cei din vremea lui (v. 9), nu meritul lui, ci numai harul îl va cruța (v. 8). Sosise momentul ca Dumnezeu să-i facă cunoscut intențiile Sale și să-i dea instrucțiunile Sale. Este ușor să te faci ascultat și înțeles de cineva care merge pe aceeași cale cu tine. La aceste înștiințări, Noe răspunde prin credință: „Prin credință, Noe, după ce a fost divin înștiințat, ... a pregătit o arcă pentru salvarea casei lui” (Evrei 11.7). El nu are nimic altceva decât Cuvântul lui Dumnezeu pentru a arăta că va veni judecata. Dar acesta îi este suficient. El construiește corabia și prin ea condamnă lumea. Fiecare lovitură de ciocan le reamintește contemporanilor săi că judecata se apropie. Și în tot timpul construcției, răbdarea lui Dumnezeu așteaptă (1 Petru 3.20). Dar oare câți profită de aceasta? În afară de familia patriarhului, s-ar părea că nimeni! Avertismentele stăruitoare ale acestui „vestitor al dreptății” sunt întâmpinate cu indiferență și cu batjocură. Și astăzi sunt numeroși batjocoritorii care nu cred nici în revenirea Domnului, nici în judecată (2 Petru 2.5; 3.3-6). Ei ignoră în mod voit ceea ce spune Biblia despre potop și consideră această relatare drept o legendă.

Ascultarea lui Noe s-a manifestat nu numai prin faptul că a construit corabia, ci și prin faptul că a făcut-o în toate detaliile cum îi poruncise Dumnezeu (6.22). Acum ascultă intrând în ea când i se poruncește (v. 5). Siguranța noastră vine din ascultarea de Dumnezeu. Noe, om evlavios, experimentează ad litteram Psalmul 32.6. Versetul 16 ne amintește că o altă ușă, cea a harului, este încă deschisă astăzi, dar pentru cât timp? „Ușa a fost închisă” declară solemn Matei 25.10. Cititorule, de care parte a acestei uși te vei afla? Înăuntrul, cu Isus și ai Săi? Sau afară, cu toți cei care vor bate zadarnic și căroră Domnul va trebui să le răspundă: „Nu vă cunosc” (Luca 13.27)? Să remarcăm că Însuși Domnul a închis ușa în urma lui Noe, a familiei lui și a tuturor animalelor. Noe nu mai putea să deschidă ușa, chiar dacă ar fi vrut aceasta din proprie inițiativă. Acum, pentru că Dumnezeu a oferit un mijloc de salvare, punându-i pe ai Săi la adăpost, închizând ușa corăbiei, poate să deschidă stăvilarele cerurilor. Din punct de vedere profetic, Noe și familia sa reprezintă rămășița lui Israel. După răpirea Bisericii, reprezentată de răpirea lui Enoh, rămășița va trece cu bine și nevătmată prin necazul cel mare de la sfârșit și va fi introdusă în noua lume a mileniului.

Îndelunga-răbdare a lui Dumnezeu a luat sfârșit. Valurile judecății Sale se revarsă peste pământ. Cu excepția corăbiei care se construiește, nimic nu lăsa să prevadă judecata. Totul părea să meargă foarte bine. Lumea își continua mersul cu veselie. Mâncau și beau, se însurau și se măritau. „N-au știut nimic – spune Domnul Isus – până a venit potopul și i-a luat pe toți” (vezi Matei 24.37-39). O soartă pe cât de neașteptată pe atât de groaznică îi lovește pe cei care au rămas surzi la invitația harului lui Dumnezeu. Și această istorisire consemnată în Cuvântul lui Dumnezeu și amintită chiar de Domnul Isus constituie cel mai serios avertisment de a ne împăca cu Dumnezeu. Fiecare este astăzi invitat să-și ocupe locul în corabie, cu alte cuvinte, să-și găsească în Hristos adăpost față de mânia lui Dumnezeu. Iar dacă avem în El acest loc absolut sigur, să nu uităm niciodată că El a trecut în locul nostru prin apele teribile ale judecății lui Dumnezeu. „Toate valurile Tale și talazurile Tale au trecut peste mine” (Psalmul 42.7). În mijlocul acestui prăpăd fără seamăn, Noe și familia lui se bucură de o pace deplină. Fie că apele se învâlburează sau se retrag, corabia nu va naufragia ... cu atât mai mult credinciosul care rămâne în Hristos se va afla la loc sigur în ziua judecății.

Fără mijloc de propulsie și fără cârmă, corabia pe care o conduce Dumnezeu cu mână sigură atinge uscatul pe muntele Ararat. Aparent Noe ar putea ieși. Dar el așteaptă și mai trec multe zile. Intrat în corabie la porunca lui Dumnezeu, el nu va ieși de acolo decât la porunca lui Dumnezeu. Porumbelul care nu se poate așeza nicăieri și care se întoarce în corabie este un simbol al Duhului lui Dumnezeu care nu-și găsește locul într-o lume condamnată. Dar când va apărea Isus, Duhul Se va putea în sfârșit așeza peste El în chipul curat al unui porumbel (Matei 3.16). Și astăzi este la fel pentru credinciosul care are Duhul Sfânt: el nu găsește în lume nici o hrană spirituală, nimic care să-i satisfacă inima. Dimpotrivă, omul firesc este în largul lui în lume, un simbol în acest sens fiind corbul, pasăre necurată potrivit cu Levitic 11.15, care se hrănește cu carne stricată. Noe iese în sfârșit din corabie, la porunca Domnului. Primul lucru pe care îl face este să ofere o jertfă. Dumnezeu are primul drept asupra acestui pământ curățit de stricăciunea lui și spre El se înalță un miros plăcut. N-am cunoscut și noi adesea în viața noastră izbăviri, fie ele mari sau mici? Să nu uităm niciodată să aducem mulțumiri! Și mai ales pentru „o mântuire așa de

mare” (Evrei 2.3)!

Pământul a fost măturat de consecințele păcatului. Însă rădăcina răului este mereu acolo, în inima omului, pe care toate apele potopului nu o pot curăți. Dumnezeu îl binecuvăntează pe patriarh și familia lui și le încredințează guvernarea pământului. Cum vor răspunde descendenții lui Noe la această bunătate divină? În același fel în care a făcut Cain în cap. 4: vărsând sânge! Dumnezeu o spune: violența va reapărea. Da, sângele Fiului lui Dumnezeu însuși va fi vărsat și doar acesta va putea spăla inima omenească. Pământul este încredințat omului, care de atunci îl stăpânește cu asprime. Sub jugul său „toată creația suspină împreună și este în dureri de naștere până acum” (Romani 8.22). Ca semn al legământului Său, Dumnezeu dă curcubeul în nor. Apariția sa la momentul unei averse este și astăzi un semn al harului, o amintire a promisiunii din v. 15. În sens spiritual, tot așa este și pentru creștin. În toate furtunile de aici, de jos, el are privilegiul să-și înalțe ochii credinței spre un Dumnezeu credincios promisiunilor Sale. Prezența lui Hristos la dreapta Sa (Evrei 9.12; 10.12) vorbește mai bine decât curcubeul, ea fiind o necurmată aducere-aminte că orice copil al lui Dumnezeu a scăpat de o judecată mult mai grozavă decât potopul.

Nici cele mai minunate experiențe cu privire la puterea și dragostea lui Dumnezeu nu pot face omul mai bun decât este (8.21). Pus să guverneze pământul, Noe face dovada că nu se poate stăpâni pe sine însuși. Ham, care „își bate joc de tatăl său” (Proverbe 30.17) și se bucură de păcat, așa cum face lumea astăzi, atrage blestemul asupra descendenților săi, canaaniții. Vom vedea că multe națiuni descinzând din Ham și menționate în acest capitol vor deveni vrăjmașe poporului lui Dumnezeu, cum ar fi: Babilonul (Șinear), Egiptul (Mițraim), Ninive, filistenii și canaaniții a căror țară va fi dată lui Israel. Sem și lafet și-au onorat tatăl și vor prospera pe pământ (Efeseni 6.2, 3). Capitolul 10 ne arată originea națiunilor lumii (citiți Deuteronom 32.8). Pentru a înțelege fondul lucrurilor trebuie să mergem la originea lor. Babel (Babilon) și Asur (Asiria) au ca punct de plecare regatul lui Nimrod. Numele acestui om înseamnă «rebel» și acest lucru este confirmat prin faptele lui. Începând cu el, omul pradă pământul și ucigând – atât din plăcere cât și pentru a-și arăta puterea – animalele pe care Dumnezeu i le-a dat ca hrană (9.3), face să domnească pe pământ teama și suferința.

Vedem aici întemeierea Babelului (sau Babilonul) care, în întreaga Scriptură, reprezintă lumea cu mândria și cu lăcomia ei. De asemenea putem vedea pretențiile la unitate ce vor caracteriza Babilonul religios, falsa biserică din Apocalipsa 17 și 18. Oamenii vor să se împotrivescă lui Dumnezeu unindu-și forțele, lucrând la gloria lor proprie. „Să ne facem un nume ...” (în contrast cu Ps. 148.13). Dar să privim răspunsul lui Dumnezeu dat cu altă ocazie la ridicola sfidare a oamenilor strânși împotriva Lui: „Cel care locuiește în ceruri va râde; Domnul își va bate joc de ei” (Psalmul 2.4; citiți și Isaia 8.9). Domnul încurcă limba oamenilor la Babel și îi împrăștie (v. 7, 8). În contrast cu aceasta, Noul Testament ne prezintă „Adunarea Dumnezeului celui viu” întemeiată de Hristos și întocmită prin Duhul Sfânt (1 Timotei 3.15; Matei 16.18). La Cincizecime, apostolilor le-a fost dat darul vorbirii în limbi, pentru a face auzite, prin har, tuturor națiunilor odinioară risipite, „lucrurile minunate ale lui Dumnezeu” (Fapte 2.11). În Apocalipsa 5, mulțimea celor răscumpărați care înconjoară tronul Mielului este alcătuită din oameni „din orice seminție și limbă și popor și națiune” (Apocalipsa 5.9). Versetele de la 10 la 26 descriu linia lui Sem, pe care o regăsim în genealogia Domnului Isus (Luca 3.36).

În acele timpuri de după potop, idolatria a cunoscut un avânt înfricoșător (citiți Iosua 24.2). Dumnezeu lasă de această dată răul să-și urmeze cursul, dar cheamă un om să se despartă de rău. „Prin credință, Avraam, când a fost chemat, a ascultat ca să iasă ... și a ieșit, neștiind unde merge” (Evrei 11.8). «Avraam pleca cu ochii închiși, dar Dumnezeu îl conducea de mână» (J. G. B.) – (Fapte 7.2). Poruncile lui Dumnezeu, însoțite de înșeptite promisiuni (v. 2, 3), îi sunt suficiente pentru a-l face să pornească. Ascultarea este împotriva pornirilor noastre naturale, chiar și atunci când știm de ce ni se cere un anumit lucru. Dar a asculta fără a înțelege și a porni la drum fără a-ți cunoaște destinația cere credință, cu alte cuvinte, o deplină încredere în Cel care a poruncit. Avraam este în Scriptură modelul credinței. Această credință este caracterizată de o abandonare a lucrurilor văzute pentru un țel nevăzut (2 Corinteni 4.18). Spre deosebire de cei care construiesc cetăți pe pământ (Cain, cei de la Babel ...), Avraam își înalță privirea spre cetatea cerească „al cărei meșter și ziditor este Dumnezeu” (Evrei 11.10). Și această speranță face din el un străin pe pământ. De acum încolo el nu va avea decât cortul său și altarul său (v. 8), care mărturisesc dublul caracter, de călător și de închinător, care definește omul credinței în toate timpurile

Avraam a venit în țara Canaan cu Lot, nepotul său. Aici apare însă foametea și, fără a aștepta de această dată instrucțiuni divine, patriarhul coboară în Egipt. Să luăm aminte la ce duce lipsa de dependență: își reneagă soția și, prin această minciună, se pune într-o situație critică. Din această tristă pagină a istoriei lui învățăm de ce este capabil cel mai credincios om atunci când părăsește locul în care l-a așezat Dumnezeu. El poate ajunge până acolo încât să nege relația lui cu Domnul. Petru a trăit și el această dureroasă experiență. Căutând tovărășia vrăjmașilor Stăpânului său, el a pierdut tot curajul de a-l mărturisi Numele (Matei 26.69 ...). Nu cumva și noi, răscumpărații Domnului, ne rușinăm uneori să spunem că-l aparținem Lui? (comparați cu 2 Timotei 2.12,13). Atitudinea sa echivocă, dezastruoasă pentru omul lui Dumnezeu, este ea oare cât de puțin profitabilă pentru lume? Nicidecum! Prezența Saraiei în palatul lui Faraon aduce doar urgii asupra lui și asupra poporului său. După ce lumea i-a strigat: „pleacă!” (v. 19) cu totul altfel decât îi poruncise Domnul în v. 1, Avraam se întoarce în Canaan în locul de unde plecase. El regăsește altarul, cu alte cuvinte, relația cu Dumnezeu, de care nu se putuse bucura în timpul șederii sale în Egipt.

Timpul pe care Avraam l-a petrecut în Egipt a fost timp pierdut și bogățiile pe care le-a dobândit acolo devin o pricină de îngrijorare pentru el. Acestea duc la despărțirea de Lot. Certurile între „frați” au loc în prezența canaaniților care locuiau în țară (v. 7), ceea ce este deosebit de trist pentru mărturie (1 Corinteni 6.6; Ioan 13.35). Avraam îl lasă pe Lot să aleagă locul unde va merge. Ce duh blând și lipsit de egoism arată el! O, de l-am putea imita de fiecare dată când simțim că trebuie să ne apărăm drepturile! Lot a ales ce i-a plăcut lui, ce i-a atras inima lumească (și câmpia Iordanului seamănă cu Egiptul – v.10), în timp ce Avraam îl lasă pe Dumnezeu să-i decidă locul (Psalmul 47.4). Iar Dumnezeu n-a dezamăgit niciodată pe cei care s-au încrezut în El. „Părinții noștri ... s-au încrezut în Tine ... și n-au fost dați de rușine” (Psalmul 22.4, 5). Într-adevăr, lui Avraam îi este confirmată posesiunea țăriii promisiunii. Dumnezeu îi spune: „Ridică-ți ochii” (v. 14) și apoi „Ridică-te, cutreieră țara” (v. 17). Canaanul este pentru noi o imagine a cerului pe care Dumnezeu ne invită nu numai să-l contemplăm, ci să-l și explorăm prin credință. Și cum putem străbate „în lung și-n lat” această țară cerească? Prin studiu amănunțit și prin meditație asupra minunilor Cuvântului divin.

Spre deosebire de Avraam, omul credinței, Lot este un exemplu de credincios care umblă prin vedere. Timp îndelungat el și-a urmat unchiul imitându-l ... așa cum fac mulți tineri care se bazează pe credința părinților lor sau a celor mai mari decât ei. Supus la probă, Lot a arătat ce era în inima lui. Fără să se gândească s-a dus la Sodoma (13.12) și acum locuia acolo (v. 12). Odată ce cineva a pornit pe o cale alunecoasă, nu se mai poate opri. Ca urmare a acestei stări nepotrivite în care se află, el ajunge să fie implicat într-un război care nu îl privea și este luat

prizonier împreună cu locuitorii Sodomei. Amestecul cu cei care nu se tem de Dumnezeu îl expune pe copilul lui Dumnezeu la pierderea libertății și, mai mult, această tovărășie îi va crea întotdeauna greutate și îi va aduce neliniște în suflet. 2 Petru 2.8 atrage atenția asupra acestor chinuri zilnice ale sufletului care, pentru Lot, ca și pentru orice alt credincios lumesc, rezultă inevitabil din viața dublă pe care o trăiesc. Căzând pradă acestor conflicte, atât dinăuntru, cât și din afară, un asemenea om nu poate decât să fie nenorocit. Dimpotrivă, Avraam, pe munte, nu cunoaște aceste complicații. El este străin de lume și de toate îngrijorările ei. Semănăm noi cu Lot, sau cu Avraam?

Până acum Avraam a evitat să intervină și să ia parte la vreun conflict care nu îl privea (Proverbe 26.17). Dar, de îndată ce află că nepotul lui a fost luat prizonier, nimic nu-l va opri să-i vină în ajutor. Ar fi putut să găsească drept scuză slăbiciunea resurselor sale în fața unui grup de regi victorioși și să rămână neutru sau să-și spună că lui Lot i s-a întâmplat ceea ce merita. Dar nu, dragostea sa pentru „fratele” lui, credința sa, perseverența sa îi aduc victoria și îl eliberează pe cel prins. Iată însă un alt adversar mult mai puternic decât cei patru regi, deși fusese învins. Este regele Sodomei. El se apropie și încearcă să-l îndatoreze pe Avraam cu daruri – pentru că presupune că și el, asemeni majorității oamenilor, ar putea fi atras de bunuri pământești. Dar Dumnezeu veghează și, pentru a-și întări slujitorul, îi trimite chiar înaintea acestei întâlniri un vizitator misterios: pe Melhisedec. Împărat și el și în același timp și preot, este un simbol al Domnului Isus (Evrei 7.1-10). Hrănit și binecuvântat de Melhisedec, Avraam refuză categoric ofertele regelui Sodomei. O inimă satisfăcută de Hristos este secretul rezistenței la ofertele lui Satan. Lot, dimpotrivă, nu va lua deloc în seamă lecția divină; se va întoarce să locuiască în Sodoma și acolo va avea experiențe și mai tragice.

Refuzând oferta regelui Sodomei, Avraam nu a pierdut nimic. Dimpotrivă! Domnul îi apare și îi spune: „Eu sunt ... răsplata ta cea foarte mare” (v. 1). El nu spune ce vrea să îi dea, ci ce vrea să fie pentru el. A-L avea pe Dătător este mai mult decât a avea darurile Lui. Credința lui Avraam își însușește promisiunea lui Dumnezeu că El îi va da o sămânță cerească. El dă „glorie lui Dumnezeu, ... fiind deplin convins că ceea ce a promis El poate să și facă” (Romani 4.20-21). A-L crede pe Dumnezeu (nu numai a crede în Dumnezeu) este suficient pentru a-l socoti îndreptățit (v. 6). Acest verset de importanță majoră este citat în trei cărți din Noul Testament (Romani 4.3, 9, 22; Galateni 3.6; Iacov 2.23). Acum, odată ce Domnul a promis, legământul trebuie pecetluit prin jertfe (v. 9, 10). Moartea lui Hristos este singurul mijloc prin care Dumnezeu poate împlini ceea ce a promis. Păsările de pradă care caută să acapareze bucăți din animalele despicate sunt o imagine a eforturilor lui Satan de a ne jefui de unele rezultate ale morții lui Hristos. Dar credința noastră, ca și cea a lui Avraam, trebuie să fie activă pentru a-l alunga. Sfârșitul capitolului ne arată cum omul lui Dumnezeu are perspective mai bogate referitoare la moștenirea promisă. Aceasta se întâmplă întotdeauna omului a cărui credință este pusă la încercare.

După dovezi atât de minunate ale credinței lui Avraam, întâlnim un nou eșec în viața patriarhului. În loc să aștepte cu răbdare să i se dea fiul care îi fusese anunțat dinainte, el ascultă de Sarai, soția lui. Și Agar, roaba care fusese probabil adusă din Egipt după prima cădere a lui Avraam, devine mama lui Ismael. După ce fusese subiectul unor triste confruntări în casa omului lui Dumnezeu, Agar fuge de la stăpâna ei. Dar Domnul are grijă de sărmana roabă. El îi iese în întâmpinare pe calea pe care ea și-o alesese și devine pentru ea „Dumnezeu care Se descoperă” (v. 13). În Îngerul Domnului Îl putem recunoaște pe Însuși Domnul Isus. Am experimentat noi oare, fiecare în parte, această întâlnire decisivă? Vi s-a descoperit Dumnezeu ca fiind viu? În Hristos S-a făcut El cunoscut (Ioan 8.19; 2 Corinteni 4.6). Și lângă acest Mântuitor viu găsim un belșug de apă vie a harului despre care vorbește fântâna Lahai-Roi (Ioan 4.14). Să remarcăm ceea ce-i spune Agarei Îngerul: „Întoarce-te la stăpâna ta și supune-te ei ...” (v. 9). Umilința – mărturisirea păcatelor noastre – este primul lucru pe care îl cere Domnul odată ce S-a descoperit sufletului nostru.

Domnul i Se arată din nou lui Avram, îi înnoiește promisiunea Sa cu privire la descendenții fără număr și îi schimbă numele în Avraam. O schimbare de nume în Biblie este întotdeauna un semn al unei noi relații cu cel care dă noul nume. Aici patriarhul nostru nu este numai omul credinței, ci și tatăl tuturor oamenilor credinței (Romani 4.11). Dându-i acest nume, „tatăl unei mulțimi de națiuni” (v. 5), Dumnezeu Se gândea deja cu interes și cu dragoste la acea mulțime de credincioși pentru care Avraam va fi ca un cap de spiță și din care sperăm să facă parte toți cititorii noștri. Și în împărății care aveau să descindă din Avraam (v. 6), Dumnezeu îl vedea mai dinainte pe „Fiul lui David”, Împăratul pe care intenționa să-L trimită Israelului și lumii. Așa se deschide în Noul Testament cartea genealogiei lui Isus Hristos: „fiu al lui David, fiu al lui Avraam”. Odată cu noul nume, Dumnezeu îi mai dă lui Avraam încă un semn: cel al circumciziei, care corespunde într-o oarecare măsură cu botezul de astăzi și reprezintă atât punerea deoparte pentru Dumnezeu, cât și lipsa de încredere în lucrurile pământești (Filipeni 3.3). Sfârșitul capitolului ne-o prezintă pe Sara primind și ea un nume nou, atunci când este anunțat Isaac, după care putem vedea un Avraam ascultător în împlinirea poruncilor date de către Dumnezeu.

Dumnezeu îi face lui Avraam onoarea de a-l numi prietenul Său (2 Cronici 20.7; Isaia 41.8; Iacov 2.23). Ca o consecință a acestui titlu pe care i l-a dat, Dumnezeu îl vizitează și îl informează despre intențiile Sale, atât cu privire la el (v. 9-15), cât și cu privire la lume (v. 20, 21; vezi și Ioan 15.15). Patriarhul răspunde printr-o libertate plină de încredere care nu exclude cu nimic profundul respect. Starea inimii lui se dezvăluie prin bucuria aprinsă cu care-și primește Oaspeții cerești; își cunoaște Dumnezeu; gustase că Domnul este bun (1 Petru 2.3). Noul Testament menționează câteva persoane care au avut privilegiul de a-L primi pe Domnul Isus în casele lor: Levi, Marta, Zacheu ... (Luca 5.29; 10.38; 19.6) și ne învață în ce condiții ne putem bucura și noi de aceeași intimitate. Ascultarea de Cuvântul Domnului este cheia care ne deschide inimile pentru El (Ioan 14.23). Avraam este un model nu numai în ce privește comuniunea cu Dumnezeu, ci și exercitarea ospitalității. Cel credincios este chemat să facă aceasta fără murmure (1 Petru 4.9; Romani 12.13; Evrei 13.2 ...). Ce veste bună îi așteaptă pe Avraam și pe Sara: anunțul mult-doritului moștenitor! Sara se îndoiește și râde. Și pentru noi a sosit ocazia să auzim o declarație măreață: „Este ceva prea greu pentru Domnul?” (v. 14).

„Domnul Se destăinuie celor care se tem de El” (Psalmul 25.14; citește și Amos 3.7). Avraam este unul dintre aceștia. Domnul a putut spune despre el: „pentru că l-am cunoscut” (v. 19), „să ascund Eu de Avraam ce fac?” (v. 17). Înțelegerea gândului lui Dumnezeu este inseparabilă de umblarea în credincioșie. Dumnezeu știe că singurul efect al comunicărilor Sale va fi acela de a pune în inima omului lui Dumnezeu sentimente identice cu ale Sale: compasiune, dorința de a-i smulge de sub înspăimântătoarea judecată pe aceia pe care îi iubește. Dragi prieteni creștini, noi, care cunoaștem din Cuvântul lui Dumnezeu sentința asupra lumii și iminența executării ei, suntem oare mișcați de aceleași sentimente în timp ce ne gândim la soarta grozavă a nenumăratelor suflete pierdute pentru eternitate? Fiecare dintre noi are în familie, printre prieteni sau printre colegii de la slujbă, persoane neîntoarse la Dumnezeu. Ce putem face pentru ei? Sigur că trebuie să-i prevenim, dar și să mijlocim insistent, cum a făcut Avraam pentru Sodoma în care se afla Lot, fratele lui (compară cu Ieremia 5.1). În 1 Timotei 2, Pavel ne invită să facem rugăciuni pentru toți oamenii, adresându-ne Celui pe care, prin experiență, Îl recunoaștem cu frumosul Nume de „Dumnezeu, Mântuitorul nostru”, care „dorește ca toți oamenii să fie mântuiți”.

Ce contrast între vizita fericită pe care îngerii i-au făcut-o lui Avraam în miezul zilei și trista lor misiune pe care o aveau în Sodoma în seara aceleiași zile! Și câtă reținere în a accepta invitația lui Lot, oricât de insistentă ar fi fost ea (v. 2)! Cum puteau ei să aibă părtaşie cu acest credincios aflat într-o asemenea situație nepotrivită? Ei intră la el în casă numai pentru a-l proteja și a-l elibera. De altfel, însuși Lot nu s-a simțit niciodată în largul lui în această cetate a depravării. Nu am fi știut aceasta, dacă Noul Testament nu ne-ar fi descoperit-o. Dar Dumnezeu, care cunoaște inimile, ne spune că Lot era un om drept și că, departe de a lua parte la rău, era „foarte întristat de purtarea destrăbălată a celor nelegiuți” (2 Petru 2.7, 8). Și oamenilor din Sodoma nu le-a fost rușine să se grozăvească cu răutatea lor în acea noapte dramatică (compară cu Isaia 3.9). Ei se comportă astfel încât Domnul, Cel care spusese: „și dacă nu – dacă aceasta nu este adevărat – voi ști” (18.21), nu mai are nevoie de alte dovezi, din moment ce acești oameni mărturisesc împotriva lor înșiși. Lot nu este luat în serios nici chiar de ginerii lui. Când un credincios a umblat, pentru un timp, cu lumea, nu mai are nici o autoritate să vorbească despre judecată. Nimeni nu îl mai ascultă.

Eliberarea lui Lot este răspunsul la rugăciunea lui Avraam din capitolul precedent. Avraam crezuse că, pentru a-și salva fratele, era necesar ca Sodoma să fie cruțată de la distrugere. Dar Dumnezeu nu răspunde întotdeauna așa cum credem noi de cuviință. El răspunde. Vai! Inima lui Lot este puternic legată de tot ceea ce trebuie să părăsească acum; el își amână plecarea. Îngerii trebuie să-l tragă cu forța împreună cu soția și cu cele două fiice ale lui. Dragi răscumpărați ai Domnului, să ne punem o întrebare: Dacă ar trebui să plecăm astăzi în cer, am face-o cu bucurie? Sau, ca și Lot, ne-ar părea rău să lăsăm lucrurile de aici, de care s-au legat inimile noastre? Sodoma și Gomora sunt „prefăcute în cenușă”, exemplu grăitor despre ceea ce-i așteaptă pe cei necredincioși (2 Petru 2.6; Iuda 7). Cât despre soția lui Lot, rămâne în Cuvântul lui Dumnezeu ca un monument care ne avertizează despre cât a costat-o faptul că și-a ales partea împreună cu o lume condamnată. Această femeie a luat aparent parte la viața poporului lui Dumnezeu timp îndelungat, dar nu făcea parte din el. Lumea era în inima ei și ea a pierit împreună cu lumea. Cât despre Lot, sfârșitul său va fi rușinos, iar descendența sa, blestemată!

Pentru a doua oară Avraam își reneagă soția și merită mustrarea lumii (vezi cap. 12). Adesea este necesar ca Dumnezeu să-și repete lecțiile până când răul este judecat din rădăcină și mărturisit. De data aceasta este vorba de o jumătate de adevăr (v. 12, 13). Este o lecție serioasă și instructivă să vedem cum un om privilegiat, care se bucură de intimitate cu Dumnezeu, pierde conștiința relației sale și eșuează în privința mărturie. Pierderea unui om evlavios se agravează cu pierderea acestei evlavii. Să ascultăm triste cuvinte ale lui Avraam către Abimelec: „Dumnezeu m-a făcut să pribegesc departe de casa tatălui meu ...” (v. 13). Ce nefericit limbaj pentru un credincios! Aceasta este tot ce are de spus despre chemarea „Dumnezeului gloriei” spre cetatea cerească? Umblând cu cei lumești, credinciosul ajunge să vorbească așa cum vorbesc ei. Dar chiar atunci când le dă o lecție alor Săi, Dumnezeu continuă să vegheze cu blândețe asupra lor. El „n-a îngăduit nimănui să-i asuprească și a mustrat împărați pentru ei”, zicând: „Nu vă atingeți de unșii Mei” (Psalmul 105.14-15). Domnul îl ține pe Avraam în rangul înalt de reprezentant al Său, de profet care vorbește în numele Său (v. 7) și de mijlocitor la ale cărui rugăciuni răspunde (v. 17).

Promisiunea lui Dumnezeu se împlinește. „La vremea hotărâtă” se naște Isaac, o imagine a lui Hristos ca Fiu și Moștenitor (Galateni 4.4). După râsul neîncrezător al lui Avraam (17.17) și al Sarei (18.12), urmat de râsul fericit și plin de mulțumire al acesteia, de la care a provenit numele Isaac (râs) (v. 3, 6), auzim râsul batjocoritor al lui Ismael (v. 9), simbol al omului «carnal», care nu poate înțelege planurile lui Dumnezeu împlinite în Hristos. Ismael, fiul roabei, este o imagine a omului sub robia legii, neavând nici un drept la promisiuni, nici la moștenire. Ceea ce face Sara pare dur; Avraam găsește că este dureros. Dumnezeu însă aprobă aceasta, vrând să arate, în mod simbolic, că moștenirea aparține numai lui Hristos și că, pe principiul faptelor, omul nu o poate obține. Așa cum explică Epistola către Galateni, credincioșii sunt „copii ai promisiunii”. Odată ce au primit înfierea, ei nu mai sunt robi, ci fii, și de aceea moștenitori (Galateni 4.6, 7, 28). Totuși harul se îndreaptă și spre Agar și fiul ei. Când apa din burduf, simbol al resurselor omenești, este epuizată, Dumnezeul cel viu, care i S-a descoperit Agarei în cap. 16, o salvează din nou. El este Cel care aude chiar și vocea unui copil (v. 17).

În cap. 20, relațiile dintre Avraam și Abimelec fuseseră foarte tensionate. Avraam a fost expus unor acuzații severe și îndreptățite din partea regelui din Gherar. Dar acum relația dintre ei se desfășoară pe un cu totul alt plan. Avem aici un simbol al viitoarei supremații a lui Israel, când națiunile vor spune: „Vom merge cu voi, pentru că noi am auzit că Dumnezeu este cu voi” (Zaharia 8.23). „Dumnezeu este cu tine în tot ce faci”, constată împăratul filistean (v. 22). Și caută din nou să încheie o alianță cu omul lui Dumnezeu. De această dată Avraam îl mustră pe Abimelec cu autoritatea morală pe care i-o conferă relația lui cu „Dumnezeul Etern” (v. 33). Cu această ocazie el îi arată cât de mult ținea la această fântână din pustiu pe care slujitorii lui Abimelec voiseră să i-o ia. Nu este aceasta pentru noi o imagine a Cuvântului a cărui apă trebuie să ne învieze sufletele în fiecare zi? Dacă unii oameni caută compania noastră, să le arătăm cât de curând posibil valoarea pe care o are pentru noi acest Cuvânt al Dumnezeului nostru. Unii dintre ei, care însetează după adevăr, după pace, după bucurie, vor fi îndrumați să le caute în această Carte prețioasă, dacă văd că noi ne adăpăm din ea.

Știm că acest tabou este o imagine a crucii. Cine altcineva este Fiul, singurul născut Fiul, Cel pe care Tatăl Îl iubește, decât Domnul Isus? Trebuia ca El să fie oferit ca ardere-de-tot. Locul este privit de departe în planurile eterne ale lui Dumnezeu. Este muntele Moria, loc în care David va aduce mai târziu jertfa de ispășire și în care va fi construit Templul (2 Cronici 3.1). Locul unde se aduce jertfa este în același timp și de închinare (v. 5). Câte motive găsim acolo pentru a ne închina Tatălui și Fiului, care merg împreună, altfel spus, într-un gând, pentru a înfăptui lucrarea mântuirii! Ascultarea lui Isaac ne amintește de ascultarea Domnului în Ghetsimani: „... nu ce vreau Eu, ci ceea ce vrei Tu fie” (Marcu 14.36). Dar, spre deosebire de Isaac, care doar s-a supus, Fiul S-a oferit: „Iată, Eu vin ca să fac voia Ta” (Evrei 10.9). Din nou spre deosebire de Isaac, cel care nu știa ce avea să facă tatăl său, ni se spune: „Isus, știind toate cele care urmau să vină asupra Lui, a ieșit înainte ...” (Ioan 18.4). În sfârșit, spre deosebire de strigătul Îngerului care oprea mâna lui Avraam, nici un glas nu se face auzit pe Golgota pentru a îndepărta sabia care trebuia să cadă asupra Fiului lui Dumnezeu.

Dumnezeu Însuși Se preocupă de Mielul pentru arderea-de-tot. Când Domnul Isus Și-a făcut apariția în mijlocul poporului pe malurile Iordanului, Ioan Botezătorul a strigat: „Iată Mielul lui Dumnezeu” (Ioan 1.29). El era răspunsul divin la toate păcatele care tocmai fuseseră mărturisite. Astfel se descoperă taina cea mare a cărei umbră o avem în acest capitol. Și ce asigurare continuă să aducă acest „Yehova-lire” (Domnul va purta de grijă) tuturor celor chinuți de povara păcatelor lor! Isaac este înviat în mod simbolic (Evrei 11.19); Hristos însă este înviat în adevăr, cu toate consecințele care decurg din aceasta pentru El și pentru noi. El va primi o soție, fapt ilustrat de numirea Rebecăi în v. 23. Iar noi vom primi binecuvântările cerești a căror imagine o avem în v. 17 și 18. Credința lui Avraam s-a arătat prin această faptă (Iacov 2.21). Se spune că încercarea face proba. Dumnezeu îi cunoștea inima și știa că avea credință, dar ea trebuia să se manifeste public. În ce ne privește pe noi, dacă am putut mărturisi: «cred în Domnul Isus», mai devreme sau mai târziu ni se va da ocazia să o dovedim. Încercările creștinilor deseori nu au alt scop decât să pună în evidență realitatea credinței care este în ei.

Un mormânt este tot ceea ce va avea Avraam în țara Canaanului, dar ea totuși îi este promisă. Cumpărând terenul și peștera Macpela pentru a o înmormânta pe Sara, omul lui Dumnezeu confirmă speranța lui sigură în înviere. Pentru el, Sara trăiește o viață divină. De aceea este necesar să se asigure de toate drepturile asupra locului unde va fi așezat trupul ei care trebuie să învieze. Prețul întreg plătit pentru peștera și pentru teren ne face să ne gândim la drepturile definitive dobândite prin crucea lui Hristos, moartea înfrântă, siguranța învierii viitoare a tuturor celor credincioși. La fel ca în cap. 14, în care l-am văzut refuzând darurile regelui Sodomei, Avraam nu dorește nici acum să se îndatoreze față de nimeni. El insistă să plătească întreg prețul terenului, fără să negocieze. Un creștin este recunoscut în toate contactele sale cu oamenii din lume prin corectitudinea sa și prin cinstea sa absolută. În Noul Testament suntem îndemnați să nu datorăm nimănui nimic, decât să ne iubim unii pe alții (Romani 13.8), să ne purtăm „cuviincios față de cei de afară” (1 Tesaloniceni 4.12), în sfârșit, să lucrăm cinstit „nu numai înaintea Domnului, ci și înaintea oamenilor” (2 Corinteni 8.21; Romani 12.17).

Moartea Sarei sugerează punerea deoparte a lui Israel (popor din care a ieșit adevăratul Isaac), după învierea Domnului (cap. 22). Pentru a asigura sămânța promisă, Avraam, „tatăl unei mulțimi de națiuni” (17.5), are un plan mareț a cărui înfăptuire ne este relatată în detaliu: acela de a-i da o soție fiului său. De acum înainte intervine o a treia persoană: slujitorul cel mai bătrân din casă, administratorul tuturor averilor sale, imagine izbitoare a Duhului Sfânt trimis pe pământ pentru a-i strânge pe cei care vor alcătui Biserica, Mireasa lui Hristos. Astfel, Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt, care au lucrat împreună în Creație, lucrează tot împreună la alegerea, chemarea și strângerea celor răscumparați uniți cu Hristos Cel înviat. Această Mireasă va fi căutată într-o țară îndepărtată. Dintre „cei care erau departe”, Dumnezeu a ales și a chemat pe aceia care să fie alături de Fiul Său (Efeseni 2.13). Ce model de dependență avem în acest slujitor al lui Avraam! În casa stăpânului său a învățat să-L cunoască pe Domnul, Cel cu care acum are de-a face într-un mod personal. Către El își îndreaptă rugăciunea sa (Psalmul 5.3). Să nu uităm, înainte de a întreprinde vreun lucru, să vorbim mai întâi cu Domnul.

Slujitorul lui Avraam nici nu-și terminase de formulat rugăciunea, că deja răspunsul este înaintea lui: Rebeca purtându-și ulciorul. Găsim în Isaia o promisiune corespunzătoare: „înainte de a chema ei, Eu voi răspunde și, în timp ce ei încă vor vorbi, Eu îi voi auzi” (Isaia 65.24). Dacă slujitorul ne învață dependența, Rebeca este, în ceea ce o privește, un model de dăruire și de râvnă. Ea face mai mult decât i se cere, dând apă și cămilelor, și o face repede, în grabă și alergând (v. 18, 20). Iată două trăsături de care putem lua notă pentru a le imita în micile noastre îndatoriri de fiecare zi, de exemplu în căminul nostru. A scoate apă înseamnă a-i înviora pe alții. Sunt nenumărate căile prin care le putem transmite acelora cu care venim în contact binecuvântările pe care noi înșine le-am scos din Cuvântul lui Dumnezeu. Și să ne amintim că, întocmai cum slujitorul o privea pe Rebeca, Cineva este deosebit de atent la tot ce facem. Din modul în care-și îndeplinește tânăra fată această muncă atât de simplă, slujitorul înțelege că ea va fi pentru Isaac o soție devotată, muncitoare, virtuoaasă, ca cea descrisă în cap. 31 din Proverbe. Înainte de a face altceva, el se pleacă înaintea Domnului și îi mulțumește.

Domnul l-a condus, parcă de mână, pe slujitorul lui Avraam în casa familiei stăpânului său. Avraam îl pusese să jure solemn că nu va lua soție pentru fiul său dintre fiicele lui Canaan (v. 3). Tineri prieteni, care-L cunoașteți pe Domnul Isus, chiar dacă evenimentul căsătoriei vă apare într-un viitor încă îndepărtat, nu este prea devreme să vă însușiți temeinic învățătura Cuvântului în această privință: „Nu vă înjuțați nepotrivit cu cei necredincioși; pentru că ce legătură este între dreptate și fărădelege sau ce comuniune are lumina cu întunericul?” (2 Corinteni 6.14, 15). Un copil al lui Dumnezeu se poate căsători numai în familia credinței, adică numai cu un alt copil al lui Dumnezeu. Cei care nu au luat aminte la acest îndemn au putut mărturisi mai târziu cu multă tristețe că unirea cu o persoană neînțelegătoare la Dumnezeu nu este numai neascultare categorică de Cuvântul lui Dumnezeu, ci și un izvor de zbucium și de necaz în viață. Ce mărturie răspândește servitorul lui Avraam despre stăpânul față de care se simte onorat să-i aparțină (v. 34-36)! Este mare, este bogat, are un fiu, moștenitor a tot ceea ce-i aparține. În acest fel, Duhul Sfânt, când este primit într-o inimă, îl face cunoscut pe Tatăl și pe Fiul și așa ar trebui și noi, răscumparați Domnului, să știm să vorbim.

Cuvintele cu care slujitorul lui Avraam și-a descris stăpânul, cât și bogățiile din care el a dat câteva mostre au mișcat inima Rebecăi. Ea este hotărâtă, va merge (v. 58). Voi, care ați auzit vorbindu-se atâta despre Domnul, care ați avut ocazia să vă bucurați în casa părinților voștri de bogățiile harului Său, sunteți voi decizi să-L urmați? Întrebarea vi se pune astăzi: Vei merge? Nu mai târziu, nici mâine, ci astăzi – vă cere Duhul lui Dumnezeu s-o faceți. De acum începe pentru Rebeca lunga călătorie de traversare a pustiei. Ea a lăsat totul la cuvântul slujitorului care acum o conduce. Tot astfel Biserica, Mireasa lui Hristos, își urmează în această lume, care este un deșert pentru ea, calea de suferință și de trudă, dar și de bucurie, pentru că Duhul Sfânt îi ocupă inima cu Preaiubitul pe care ea nu l-a văzut, dar care vine în întâmpinarea ei. «Ce moment solemn va fi pentru Adunarea Ta sfântă, când o vei introduce în locurile cerești ...», spune un imn creștin. Ce moment va fi și pentru El! Rebeca a devenit soția lui Isaac și el a iubit-o. Hristos, de partea Sa, își iubește deja Adunarea. Și inima Sa, mult mai mult decât a noastră, așteaptă acel moment binecuvântat, pentru eterna satisfacție a dragostei Lui divine.

Sfârșitul vieții lui Avraam încheie o imagine profetică de ansamblu: – cap. 21: nașterea Fiului; – cap. 22: crucea și învierea adevăratului Isaac; – cap. 23: punerea deoparte a lui Israel (moartea Sarei); – cap. 24: chemarea Bisericii și unirea ei cu Hristos în glorie. – În sfârșit, cap. 25: introducerea împărăției de o mie de ani, când națiunile pământului, reprezentate prin copiii Cheturei, vor fi binecuvântate în relația lor cu Isaac. La acest sfârșit, Avraam face o donație a tot ceea ce are. Isaac îl reprezintă pe Hristos în calitatea Lui de Moștenitor universal. „Domnul Mi-a zis: „Tu ești Fiul Meu ... Cere-Mi și-Ți voi da națiunile de moștenire ...” (Ps. 2.7, 8). Spre acest viitor glorios se îndreaptă prin credință gândurile lui Avraam. Dincolo de Isaac, el se gândește la Cel în care vor fi împlinite promisiunile. „Avraam a săltat de bucurie că va vedea ziua Mea – le va spune Isus iudeilor – și a văzut-o și s-a bucurat” (Ioan 8.56). El a murit în credință, „neprimind promisiunile, ci văzându-le de departe și salutându-le” (Evrei 11.13). Și Avraam este unul dintre acei oameni cu care lui Dumnezeu nu-L este rușine când este vorba să-i lege numele de al Său, numindu-Se „Dumnezeul lui Avraam”. Poate El să Se numească și Dumnezeuul vostru?

Credința lui Isaac și a Rebecăi este pusă la încercare în același fel cu cea a lui Avraam și a Sarei: prin sterilitate – nu puteau să aibă copii. Este ocazia pentru Isaac să se roage stăruitor către Domnul. „Și Domnul a ascultat rugăciunea” (v. 21; comparați cu 1 Cronici 5.20). Se nasc doi frați gemeni, la fel de deosebiți la înfățișare ca și în starea inimii lor. Scena care se va desfășura mai târziu între cei doi frați va demonstra această stare. Iacov, în ciuda felului supărător în care acționează, arată că prețuiește locul de întâi-născut în familie, partea de moștenire care decurge din această poziție și în special promisiunile divine date lui Avraam și seminței lui. Nimic din toate acestea nu are preț pentru Esau. El încheie o afacere, mănâncă, bea, se ridică și pleacă (v. 34), inconștient de pierderea incalculabilă pe care o suferise într-o singură clipă. Nu numai că se poartă necugetat, sacrificându-și viitorul pentru o îmbucătură de mâncare (Evrei 12.16), ci, prin aceasta, în primul rând îl jignește pe Dumnezeu; este ca și cum l-ar spune: cel mai prețios dar al Tău nu-mi poate potoli foamea, ca lintea aceasta. Tineri prieteni crescuți într-o familie creștină, dreptul de întâi-născut este un simbol al privilegiului vostru. Nici unul dintre voi să nu disprețuiască

moștenirea cerească.

Isaac n-a avut nici un folos din experiențele triste ale tatălui său din capitolele 12 și 20. Pus la încercare prin foamete, și el se așază în Gherar și, fiindu-i teamă, își reneagă soția, înșelându-l pe Abimelec. Relațiile cu lumea ne expun și pe noi aceluiași consecințe: lipsa de curaj în a ne mărturisii legătura noastră cu Hristos, teama de dispreț și falsa mărturie înaintea lumii. Dar imediat după aceasta citim un frumos episod din istoria patriarhului. Pentru a se pune pe el și familia lui la adăpost de foamete, seamănă și recoltează, Dumnezeu binecuvântându-i munca. Prosperitatea lui stârnește invidia filistenilor (v. 14). Ca și în timpul lui Avraam, aceștia încearcă să-l lipsească pe omul lui Dumnezeu de apa necesară vieții (21.25). Apa este furnizată de vechile fântâni, imagine a Cuvântului și a surselor de împospătare spirituală de care generațiile precedente s-au bucurat înaintea noastră și din care noi va trebui să ne adăpăm pentru noi înșine. Acești filistenii răutăcioși care astupă cu pământ fântânile ne fac să ne gândim la vrăjmașul sufletelor noastre. El se străduiește cu toată puterea să ne umple viețile cu lucruri pământești și să creeze permanent noi nevoi în inimile noastre pentru a ne lipsi de Cuvântul cel viu, indispensabil pentru prosperitatea noastră spirituală.

Una câte una, Isaac sapă din nou fântânile lui Avraam astupate de filistenii. Să cerem Domnului aceeași energie și aceeași perseverență pentru a ne însuși adevărurile prin care au trăit predecesorii noștri, pentru ca, printr-un efort personal, ele să devină, să spunem așa, proprietatea noastră. La fiecare efort al vrăjmașului de a-l lipsi de roadele muncii sale, Isaac răspunde săpând în altă parte, fără să se descurajeze. Dar el nu se ceartă cu ei, ilustrând îndemnul din 2 Timotei 2.24: „un rob al Domnului nu trebuie să se certe, ci să fie blând față de toți”. Blândețea lui poate fi „cunoscută de toți oamenii” (Filipeni 4.5). Suferind nedreptate, el nu amenință, ci lasă aceasta în seama Celui care „judecă drept” (1 Petru 2.23). În același timp el poartă și mărturia credinței sale. Moștenirea îi aparține; la ce bun s-o ia prin forță? Domnul promisese seminței lui „toate țările acestea” (v. 4). Isaac se bizuie pe El că le va primi la timpul potrivit. Versetele 34 și 35 ni-l arată din nou pe Esau nesocotind voia lui Dumnezeu, luându-și neveste dintre fetele lui Canaan, de care Domnul îi despărțise complet familia (24.3, 37). Prin aceasta produce suferințe profunde lui Isaac și Rebecă. Ce contrast între istoria lui Esau și cea a părinților lui, care au trăit încrezându-se în Dumnezeu și depinzând de El!

Iată o familie în care, deși este cunoscut Dumnezeu, se manifestă, în mod trist, poftele, înșelătoriile și minciunile. Isaac a orbit și este orb și din punct de vedere spiritual. Și-a pierdut într-atât discernământul spiritual, încât o mâncare gustoasă este mai importantă pentru el decât starea morală a copiilor săi. Fără să caute gândul lui Dumnezeu, el se pregătește să-l binecuvânteze pe fiul preferat. Rebeca, de parte ei, îl sfătuiește pe Iacov să-și „jefuiască” fratele de această binecuvântare și să-și înșele tatăl. Numai Esau ne-ar putea părea plăcut în această familie. Dar Dumnezeu îi cunoștea inima firească și, prin această aparentă nedreptate, se împlinește voia Lui. Isaac trebuie să recunoască aceasta (sf. v. 33). Iacov își atinge scopul. Cu complicitatea mamei sale, el obține binecuvântarea pe care o prețuia atât de mult. Dar, dacă s-ar fi încrezut în Dumnezeu că i-o va da, în loc să intervină cu vicleșug, oare nu ar fi primit-o? Dumnezeu, care declarase înainte de nașterea lui: „Cel mai mare va sluji celui mai mic” (25.23), nu-și putea abandona cuvântul, nici nu putea permite vreo eroare. Astfel Iacov ar fi fost cruțat de durere și de timp pierdut. Calea Domnului pentru noi este întotdeauna simplă, dar de câte ori noi o complicăm prin intervențiile noastre nefericite (Ps. 27.11)!

Evrei 12.16, 17 leagă această scenă de cea din capitolul 25. Esau cel lăcom dorește cu ardoare să moștenească binecuvântarea, dar, cu toate lacrimile lui, este respins; cândva și-a disprețuit moștenirea, iar acum este prea târziu (Proverbe 1.28-31). Scena lumii este plină de oameni care, asemeni acestuia, își vând sufletul prețios în schimbul unor plăceri trecătoare. Dumnezeul lor „este pântecul și ... gândesc cele pământești” (Filipeni 3.19). Ei sunt oameni din lume și își au răsplata în lumea aceasta (Psalmul 17.14). O deșteptare înspăimântătoare îi așteaptă când, «mai târziu», își vor recunoaște nebunia. Toate lacrimile vărsate în locul înfiorător caracterizat de „plânsul și scrâșnirea dinților” vor fi la fel de inutile ca și cele ale lui Esau aici, care nu-i pot reda binecuvântarea pierdută numai din vina lui. Pentru Iacov greutățile abia încep. Ura fratelui său, stârnită din invidie și gelozie, îl obligă să plece de acasă. El nu-și va mai vedea mama, deși ea prevedea o despărțire doar pentru câteva zile (v. 44). Prin urmare, Rebeca va suferi și ea consecințele înșelăciunii puse la cale împreună. Dând o asemenea importanță istoriei vieții lui Iacov, Scriptura ne va permite să admirăm îndelungata și răbdătoarea lucrare a harului lui Dumnezeu pentru ai Săi.

Iacov părăsește casa tatălui său, dar Dumnezeu îl va face să cunoască însăși Casa Lui (Betel înseamnă „casa lui Dumnezeu”). Singurătatea – lipsa ocrotirii din adăpostul familiei – este uneori ocazia de a-l întâlni pe Domnul. Într-o zi sau alta, această întâlnire trebuie să aibă loc și Dumnezeul părinților noștri trebuie să devină și Dumnezeul nostru. Ce vis ciudat are Iacov! Care este semnificația acestei scări pe care urcă și coboară îngerii? Înfrățiază relațiile dintre cer și pământ și ne gândim la Cel care le-a stabilit pentru noi coborând aici jos și apoi întorcându-Se în glorie (Ioan 3.13, 31; Efeseni 4.10). Harul lui Dumnezeu îi arată sărmanului păcătos obosit poarta cerurilor și îi dă promisiuni glorioase. „Cât de înfricoșător este locul acesta!” strigă călătorul când se trezește. O conștiință vinovată nu poate avea pace în prezența Dumnezeului harului (comparați cu Luca 5.8). În acest târg ciudat pe care îndrăznește să-l propună Domnului, Iacov transformă în condiții (dacă ...) promisiunile categorice pe care i le dăduse Dumnezeu și se oferă să-l slujească în schimbul binefacerilor pe care le va primi. Mulți, asemenea lui, ezită să ia prin credință darul fără plată al lui Dumnezeu și gândesc că prin eforturile lor trebuie să se facă vrednici de favoarea Lui.

„Te voi păzi oriunde vei merge ... nu te voi părăsi”, îi promisese Domnul lui Iacov în timpul nopții sale la Betel (28.15). Ce mângâietor este să ne gândim că ochii lui Dumnezeu îi urmăresc neîncetat pe ai Săi, chiar și când ei neglijează să privească spre El (Psalmul 32.8). Grija Lui providențială îl conduce pe Iacov în familia mamei sale, lângă unchiul său Laban. Asistăm din nou la o întâlnire lângă o fântână, poate aceeași cu cea din cap. 24. Dar de astă dată nu auzim nici o rugăciune din gura călătorului, nici pentru a-l cere lui Dumnezeu să-i facă parte de o întâlnire fericită, nici mai apoi pentru a-l mulțumi pentru că îi făcuse călătoria plină de succes. Și, în plus, nici pe tânăra fată nu o vedem dând apă drumețului ostenit. Ce diferențe de asemenea în casa lui Laban! Iacov i-a istorisit „toate aceste lucruri” (v. 13), dar nu auzim în relatarea sa niciodată menționat numele Domnului, nici amintit felul în care El a binecuvântat familia lui (de comparat cu cap. 24.35); nici măcar de întâlnirea lui de la Betel nu spune nimic. Care sunt subiectele conversației noastre când ne întâlnim cu unul din părinții noștri sau cu vreun prieten creștin? Profităm noi de astfel de ocazii pentru a aborda subiecte care zidesc? Ca să fie așa, trebuie ca inimile noastre să fie în mod obișnuit preocupate cu El.

Istoria lui Iacov este cea a disciplinei, altfel spus, a școlii prin care Dumnezeu îi trece pe ai Săi. Este o școală grea, deoarece Evrei 12.11 afirmă – iar experiența noastră o confirmă – „că orice disciplinare, pentru acum, nu pare a fi de bucurie, ci de întristare”. Dar obiectivul lui Dumnezeu este: „pentru folosul nostru, ca să luăm parte la sfințenia Lui” (Evrei 12.10). Școala prin care va trece Iacov avea să dureze 20 de

ani, care se vor scurge într-o stare vecină cu robia. Și cum îl va învăța Dumnezeu lecțiile Sale? Va permite să i se întâmple aceleași lucruri pe care el le-a pricinuit altora. Iacov, al cărui nume semnifică «cel care ia locul altuia –25.26 nota f», nume deplin justificat, va fi la rândul său înșelată și jefuit. Îl înșelase pe tatăl său prin aceea că, fiind cel mai tânăr, se dăduse drept cel mai în vârstă! Acum are de-a face cu un tată care îl înșală dându-i fiica cea mai în vârstă în locul celei mai tinere! De câte ori nu descoperim neplăcerile sau răutatea faptelor noastre abia când suferim, la rândul nostru, aceleași lucruri din partea altora (Judecători 1.7; Isaia 33.1 sf.)! Singurul subiect fericit pe care ni-l prezintă acest capitol este dragostea lui Iacov pentru Rahela. Ne gândim la dragostea Aceluia care, pentru a ne câștiga, a devenit Robul desăvârșit.

Aceste versete ne prezintă familia lui Iacov. Pagină importantă a Vechiului Testament, din vreme ce acești doisprezece fii ai patriarhului vor deveni ei înșiși, la rândul lor, „doisprezece patriarhi” (Fapte 7.8) și își vor da numele semințiilor lui Israel! Prin ei se vor împlini promisiunile făcute lui Avraam și lui Isaac, precum și cele date lui Iacov în noaptea sa la Betel. Din Levi vor descinde preoții, din Iuda regii, apoi Mesia Însuși. Membrii acestei familii sunt, cu excepția lui Iosif, asemenea conducătorului lor: proiecte, rivalități, acțiuni dubioase – acestea îi caracterizează. În ciuda acestor rătăcirii, Dumnezeu are ochii îndreptați spre această familie și vrea s-o binecuvânteze. Tot astfel și astăzi, familiile celor credincioși sunt prețioase inimii Domnului. El ne cunoaște pe fiecare pe nume și chiar de la primii noștri pași ne pregătește pentru serviciul pe care ni l-a destinat. Și care este chemarea glorioasă a celor credincioși astăzi? Oare nu aceea de a fi „o împărăție, preoți pentru Dumnezeu și Tatăl Său”? (Apocalipsa 1.6). Nașterea lui Iosif, simbol al lui Hristos, anunță pentru familia lui Iacov sfârșitul robiei și întoarcerea în țara promisă (v. 25). Din punct de vedere spiritual, și astăzi este la fel: din clipa în care Hristos Și-a ocupat locul ce l se cuvine în casele și în inimile noastre, suntem în măsură să gustăm eliberarea și binecuvântarea cerească.

Sărmanul Iacov se agită, speculează, rivalizează cu Laban în șiretenie și viclenie, încercând să se îmbogățească prin inteligența și eforturile sale. Este trist să vedem un credincios în luptă cu oamenii lumești pentru bunuri pământești. Isaac îi dăduse un cu totul alt exemplu fiului său Iacov (26.15-22). În 1 Timotei 6.6-10, apostolul pune în contrast cu dorința de îmbogățire, sfințenia, care, însoțită de mulțumire, este un mare câștig. Iată deci dublul câștig, adevăratele bogății pe care merită să le căutăm: 1) sfințenia, adică legătura cu Dumnezeu, despre care ne vorbește altarul. În exilul său însă Iacov n-a avut altar, nici legătură conștientă cu Dumnezeu. 2) mulțumirea, pe care patriarhii au deprins-o trăind în corturi și pe care Iacov însuși avea și el s-o experimenteze (25.27). Apostolul Pavel învățase personal să fie mulțumit în împrejurările în care se găsea (Filipeni 4.11). Cât de greu este să fii mulțumit întotdeauna! Totuși mărturia cea mai bună pe care o putem da celor din preajma noastră este aceea de a le arăta că suntem mulțumiți cu ceea ce ne dă Dumnezeu. Iar El ni l-a dat pe propriul Său Fiu și, împreună cu El, toate lucrurile (Romani 8.32).

Dincolo de tot ce este neplăcut în comportarea lui Iacov, trebuie să recunoaștem totuși răbdarea lui. Fără să se plângă, îndură greutățile și lipsurile, precum și toată nedreptatea din partea lui Laban. Ceea ce-l susține este amintirea țării date de Domnul lui Avraam și seminției lui. El n-a uitat promisiunea pe care i-o făcuse Dumnezeu la Betel, de a-l aduce înapoi în „țara părinților săi”. Această speranță a rămas vie în inima lui și momentul împlinirii ei în sfârșit a sosit. Creștini, străini pe pământ, nu avem și noi o promisiune de la Domnul cu privire la Țara cerească în care El ne va primi curând? Această speranță ar trebui să ne dea toată răbdarea și curajul de care avem nevoie pentru a suporta greutățile și chiar nedreptatea. Este trist să vedem că, în timp ce ascultă de porunca Domnului (v. 3), Iacov rămâne neschimbat în caracterul său meschin: îl înșală pe Laban, fugind fără să-i spună. Nu arată aceasta o lipsă de încredere în Dumnezeu? Cel care-i poruncise lui Iacov să se întoarcă (v. 3) nu-i putea permite lui Laban să-l rețină (v. 24). Și Laban n-ar fi putut decât să se plece, recunoscând precum odinioară: „lucrul acesta vine de la Domnul” (24.50).

Fiind anunțat de fuga lui Iacov, Laban pornește în urmărire și îl ajunge din urmă. Ca om din lume, viclean și ipocrit, el folosește cuvinte de lingușire, deși inima îi este plină de invidie și de gelozie. Pretinde că are o afecțiune deosebită pentru fiicele lui și pentru copiii acestora, deși întotdeauna a fost preocupat numai de propriile interese (v.15). Se preface că se teme de Domnul (v. 29, 53), în timp ce își caută cu energie falșii dumnezei. Este trist să o vedem pe Rahela acordând valoare acestor idoli. Acești terafimi corespund pentru noi lucrurilor din lume pe care nu ne hotărâm să le abandonăm și pe care credem că le putem lua cu noi pe drumul spre Patria noastră. Pentru un timp putem să ni le ascundem în adâncul inimii, să nu le vadă ochii nimănui. Fie ca Dumnezeu, care vede totul, să ne dea puterea de a discerne și de a respinge cu hotărâre tot ce ia locul Domnului Isus în afecțiunile noastre! Aceștia sunt idoli. În cele din urmă, Iacov și Laban se despart. Movila va constitui o graniță între ei. Nici un teren comun între cel credincios și omul lumesc, chiar dacă aparțin aceleiași familii! Iacov va oferi o jertfă (v. 54); știa ce semnificație are aceasta înaintea Domnului și cum să l-o aducă.

Evrei 1.14 ne învață că cei credincioși beneficiază de slujirea îngerilor – aproape întotdeauna fără știrea lor. La plecarea sa din Canaan, Dumnezeu voise cumva să-i prezinte lui Iacov pe aceia pe care avea să-i folosească pentru a-i purta de grijă în timpul exilului său (28.12). Acum, în momentul întoarcerii, îngerii de la Mahanaim îl întâmpină pe patriarh în semn de bun venit în țara promisiunii. Dar Iacov nu este în starea de a se bucura de bunătatea lui Dumnezeu care-i ascultase rugămintea de odinioară (28.20, 21). Într-adevăr, inima lui nu este eliberată de teama specifică omului. Dacă nu-l mai are pe Laban în spate, pe urmele lui, îl are încă înaintea pe Esau și tremură la perspectiva întâlnirii cu el. Sigur că recurge la rugăciune (v. 9-12), dar imediat după aceea ia toate măsurile de prevedere pe care și le-ar putea imagina cineva, ca și cum nu ar fi crezut că Dumnezeu poate să-l scape. Oare nu-i asemănăm noi uneori? Să observăm și atitudinea servilă a lui Iacov (v. 18, 20), deși binecuvântarea tatălui său îl înălțase ca stăpân al fratelui său. Nu credeți că, în locul acestei puneri în scenă și al tuturor acestor aranjamente circumspecte, Iacov ar fi făcut mai bine să meargă în fruntea cetei sale și, încrezându-se în Dumnezeu, să-i ceară cu curaj iertare fratelui său față de care greșise?

O a doua noapte memorabilă se înscrie în istoria lui Iacov. Această luptă cu îngerul este ca un rezumat al întregii sale vieți de până acum. Întotdeauna a căutat binecuvântarea prin propria strădanie; prin aceasta s-a opus lui Dumnezeu. Acum constată că puterea omului nu poate învinge și predomina. Este suficientă doar o atingere a lui Dumnezeu (v. 25) și toată puterea lui este nimicită. Iacov este obligat în felul acesta să înceteze să se mai încreadă în sine. El învață acest adevăr fundamental al vieții credinciosului: „când sunt slab, atunci sunt tare” (2 Corinteni 12.10) și în acel moment triumfă, declarând prin credință: „Nu te voi lăsa să pleci decât dacă mă vei binecuvânta” (v. 26; Osea 12.4). Victorie a rugăciunii! El obține binecuvântarea sub forma numelui Israel, cel atât de mare în planurile lui Dumnezeu, în Scriptură și în istorie, nume care ne vorbește despre Hristos Biruitorul, Prințul, adevăratul Israel al lui Dumnezeu. Dragi creștini, Dumnezeu dorește să ne facă învingători. Dacă ne oprește pe calea pe care am ales-o prin voia noastră și ne ia puterea firească, o face pentru a ne da puterea Lui. Iacov își va aminti de Peniel. Toiagul său îi va vorbi fără încetare de acest loc. Coapsa i-a fost luxată (scrântită), dar i-a fost eliberat sufletul (Rom. 7.24, 25).

După ce Dumnezeu i-a schimbat numele în Avraam, vechiul său nume, Avram, a dispărut pentru totdeauna. Spre deosebire de el, numele lui Iacov rămâne în continuare, iar noul nume, Israel, îi devine familiar numai mult timp după Peniel. Acesta este un semn că bătrânul Iacov, „cel care ia luat locul altuia” (25.26 nota f), n-a încetat să se manifeste. Totuși harul divin a fost evident față de el și familia lui. Domnul răspunsese la rugăciunea lui din cap. 32.11, înduplecând inima lui Esau (v.4). Și, pentru a sublinia că într-adevăr lucrarea este a lui Dumnezeu, că darurile pregătite de Iacov au fost absolut inutile în fața dispozițiilor de necontestat ale lui Esau, v. 8 ne arată că Esau nici măcar nu le-a înțeles rostul. Totuși vedem că reapar temerile sârmanului Iacov. În fața lui Esau care voia să-l apere, el ar fi putut da mărturie despre încrederea sa în protecția Dumnezeului atotputernic: în loc de aceasta, el se strecoară printr-o minciună, spunând că se va duce la Seir, în timp ce va pleca la Sucot. După aceea, ceea ce este și mai rău, își construiește o casă (v. 17) și își cumpără un ogor (v. 19), negându-și astfel de două ori poziția de străin pe pământ. Consecințele nu întârzie să se arate: au loc însoțiri rele ce duc la necinstirea fiicei sale și la grozava răzbunare a doi dintre fiii săi, tristul subiect al cap. 34.

După evenimentele rușinoase care au avut loc în familia lui, Iacov este tulburat, descurajat (34.30). Dar Dumnezeu nu dorește să-l lase în această stare și îi spune: „Ridică-te, suie-te la Betel, locuiește acolo, ridică acolo un altar” (v. 1). Betel, casa lui Dumnezeu, este locul prezenței Sale. Același glas divin îl invită pe creștin în prima zi a săptămânii să înceteze să se mai ocupe de afacerile lui, pentru a merge la locul unde Domnul a promis că va fi prezent și pentru a l se închina în duh și în adevăr. Dar înainte de a putea să asculte – Iacov o știa bine – un lucru este obligatoriu. Cortul său ascundea obiecte care nu se potriveau cu prezența sfântă a lui Dumnezeu: trebuia deci ca terafimii lui Laban să nu mai fie în cortul Rahelei. Acești „dumnezei străini” tolerați timp îndelungat trebuia scoși afară fără milă, înainte de a se înfățișa înaintea Domnului. Abia după aceasta Iacov poate să se ducă la Betel, loc pe care a încetat să-l mai găsească „înfricoșător”. Zidește acolo un altar, amintindu-și cu recunoștință de binecuvântările pe care le-a primit și îl aude pe Dumnezeu confirmând toate promisiunile Sale. După ce a judecat și părăsit tot ce nu era potrivit cu slujba sa înaltă, adoratorul este copleșit în prezența lui Dumnezeu de multiple binecuvântări și de o mare răsplată (Osea 14.8).

O nouă etapă din viața lui Iacov! Pe când se află încă pe drum au loc simultan nașterea lui Benjamin și moartea Rahelei. Calea creștinului este presărată atât cu bucurii, cât și cu suferințe. Ca și Iacov, el poate „ridica stâlpi de aducere-aminte” (v. 14, 20). Cele două nume date copilului vorbesc fiecare despre Domnul Isus. Ben-Oni (fiu al durerii mele) este numele Celui pe care Israel îl va jeli „cum plânge cineva pe singurul lui fiu” (Zaharia 12.10); este numele Celui care a fost El însuși lovit pe pământ, om al durerii și obișnuit cu suferința. Dar în același timp El este adevăratul Benjamin (fiu al dreptei), Fiul de la dreapta Tatălui, căruia Dumnezeu i-a spus: „Șezi la dreapta Mea” (Psalmul 110.1; citat întâlnit de nenumărate ori în N. T.). Cele două nume purtate de aceeași persoană sunt de nedespărțit. Ele ne amintesc că suferințele și gloria lui Hristos nu pot fi disociate (1 Petru 1.11). Un alt nume în lectura noastră ne face să ne gândim la Isus: Betleem (v. 19), unde avea să Se nască Mântuitorul. Acolo este mormântul Rahelei, locul lacrimilor menționate la început de Evanghelie (Matei 2.18), dar și locul unde s-a vestit lumii cea mai mare bucurie din toate timpurile (Luca 2.10).

După nașterea lui Benjamin, familia lui Iacov este completă (35.24). Dar în paralel cu ea familia lui Esau prosperă. Ea însumează numeroase căpetenii, chiar și regi. Unii tineri sunt dornici să devină lideri, dar cu mult mai bine este a asculta de Domnul și a-i sluji pe ai Săi decât a avea autoritate asupra altor persoane. Domnul îi învață pe ucenicii Săi: „Știți că cei care sunt considerați că stăpânesc peste națiuni domnesc peste ele; ... între voi nu este așa ... oricine ar vrea să fie cel dintâi între voi va fi robul tuturor” (Marcu 10.42-44). Printre oamenii puternici amintiți în acest capitol, unul a găsit izvoare fierbinți în pustiu, imagine a tuturor decepțiilor acestei lumi și a lucrurilor care niciodată nu vor potoli setea (v. 24). Un altul, Amalec, avea să devină cel mai aprig dușman al lui Israel și cu care poporul Domnului va avea de-a face în întreaga sa istorie. Sfârșitul v. 8 ne amintește că Esau este Edom! Numele de Iacov, „cel care ia locul altuia”, a fost schimbat în Israel, „Prințul lui Dumnezeu”, în timp ce Esau a fost numit Edom (25.30), care semnifică „roșu”, „supă”. Teribilă ironie! Acest om și toți urmașii săi, din neam în neam, au fost condamnați să poarte numele de blid de mâncare, cel dat în schimbul binecuvântării.

Începem astăzi frumoasa istorie a lui Iosif. Probabil că în întreaga Scriptură nici o persoană nu-L întruchiează mai bine pe Domnul Isus decât o face Iosif. Subiect al dragostei tatălui său, el este în același timp victima urii și a geloziei fraților săi, fiii lui Israel (comparați cu Ioan 3.19; Matei 21.38). El aduce mărturie împotriva lor despre răutatea lor (v. 2) și în fața lor despre viitoarea sa înălțare pe care ei refuză să o creadă. Astfel Hristos, centrul profețiilor privind pământul (v. 7) și cerul (v. 9), a fost martorul credincios și adevărat atât împotriva lumii, mărturisind despre lucrările ei rele (Ioan 7.7), cât și înaintea lumii, mărturisindu-și gloriile Sale viitoare (Matei 26.64). Iacov l-a îmbrăcat pe Iosif într-o haină pestriță, semn vizibil al bunăvoinței pe care i-o acorda. Domnul Isus, de asemenea, a fost prezentat public ca subiect al plăcerii Tatălui (Matei 3.17; Fapte 2.22). Iosif este pentru fiecare dintre noi un model de ascultare. „Iată-mă” (v. 13), răspunde el tatălui său când îl trimite să-i viziteze pe frații lui care îl urau nespus. Dar ce strălucit exemplu avem noi în Domnul Isus! El S-a prezentat pe Sine însuși în perfectă ascultare când Tatăl a dorit să-L trimită: „Iată-Mă, vin; ... este desfătarea Mea, Dumnezeu Mea, să fac plăcerea Ta” (Psalmul 40.7, 8).

Drumul lung parcurs de Iosif în căutarea fraților săi amintește de cel parcurs de Fiul lui Dumnezeu să caute și să mântuiască ce era pierdut. Drum al golirii de Sine Însuși mai întâi: fiind Dumnezeu, S-a făcut Om. Drum al umilirii Sale apoi – până la moarte, și chiar „moarte pe cruce” (Filipeni 2.7, 8). Urmează crima, ale cărei detalii vorbesc toate despre crucea lui Hristos: ei fac planuri mișelești ca să-l ucidă pe cel care venise să le slujească (Psalmul 109.5; Ieremia 11.19; Ioan 11.53); „se strâng contra sufletului celui drept și condamnă sângele nevinovat” (Psalmul 94.21); îl dezbracă de haina lui (Psalmul 22.18) și-l aruncă în groapă, imagine a morții. În cele din urmă îl vând pe Iosif pentru douăzeci de arginți ca rob la străini. Unul însă mult mai mare decât el a fost vândut pentru treizeci de arginți, „preț scump”, conform estimării lor (Zaharia 11.13), apoi a fost dat lui Pilat prin mâna iudeilor. Cât de mare trebuie să fi fost durerea lui Iosif! Și cu cât mai mare trebuie să fi fost tulburarea Celui pentru care Iosif nu este decât o slabă imagine, când El a trecut prin toate aceste dureri, prin moarte și prin despărțirea de Dumnezeu, în numele dragostei Sale nemărginite pentru voi și pentru mine!

Cap. 38 este intercalat în istoria lui Iosif pentru a ne arăta, prin exemplul fratelui său Iuda, ce păcate grave și ce dezordini pot să apară în familie prin înlăturarea lui Hristos, adevăratul Iosif. Prin contrast, în cap. 39 îl regăsim pe Iosif în Egipt, tânăr temându-se de Dumnezeu, păstrându-se curat și despărțit de lume. De aceea lui Dumnezeu îi place să arate că această smerenie îi este agreabilă și îi binecuvântează în mod evident toate activitățile martorului Său credincios. Când vine ispita, Iosif o respinge (v. 8), nu-și pleacă urechea la ea (v. 10), fuge (v. 12; priviți-l în contrast cu Samson în Judecători 16.16, 17). Tineri credincioși, fără îndoială că vine ziua când va trebui pentru un timp să părăsiți casa părinților și să locuiți într-un mediu ostil și periculos. Fie ca acest exemplu al lui Iosif, și el departe de familie, să vă încurajeze în conflictele pe care le veți avea în mod inevitabil! „Cum își va ține tânărul curată cărarea?” întrebă psalmistul. „Păzindu-se după Cuvântul Tău”, răspunde el imediat. El este înarmat pentru ziua ispitirii: „Strâng Cuvântul Tău în inima mea, ca să nu păcătuiesc împotriva Ta”

(Psalmul 119.9, 11) – iată cel mai bun lucru, în cel mai bun loc, pentru cel mai bun țel.

Încă o dată Iosif a avut de suferit o grozavă nedreptate. Sub o mărturie falsă el este condamnat și aruncat în temniță în mijlocul prizonierilor. Psalmul 105.18 îi descrie suferințele fizice și morale: „I-au strâns picioarele în butuci, sufletul său a intrat în fiare”. Încă o dată aceste suferințe le prefigurează pe cele ale Mântuitorului. Au pus mâna pe Isus (Marcu 14.46), au adus mărturii false împotriva Lui (Matei 26.59, 60), „a fost socotit printre cei fără de lege” (Marcu 15.28), El, Cel care „n-a făcut nimic rău” (Luca 23.41). Temnița era plină de prizonieri vinovați. Cât de mișcător este să vedem că Iosif, aflat în mijlocul lor, nu se consideră superior pentru că este nevinovat, nici dezgustat sau descurajat, ci continuă să slujească! Aceasta ne duce cu gândul la Omul care a venit să împărtășească starea noastră nenorocită și deznădăjduită, pentru a ne sluji cu dragoste. „El umbla din loc în loc făcând bine”, a spus Petru (Fapte 10.38), adăugând: „pentru că Dumnezeu era cu El”. Tot așa a fost și cu Iosif, atât în temniță cât și în casa lui Potifar (39.3, 21, 23), și aceasta a fost pentru el o mângâiere și secretul prosperității lui. Fie ca și noi să ne bucurăm de aceeași experiență fericită pretutindeni și întotdeauna!

Acești doi slujitori ai faraonului Egiptului, paharnicul și brutarul, constituie un eșantion al întregii omeniri. „Nu este nici o deosebire, pentru că toți au păcătuit ...” declară Scriptura (Romani 3.22, 23). Toți au păcătuit împotriva lui Dumnezeu, toți au meritat mânia Lui, pedeapsa Lui. Dar abia după aceasta apare o diferență. Unii primesc, prin har, prin credință, vestea bună a mântuirii, în timp ce alții au perspectiva înspăimântătoare a celei de-a doua morți. În lume nu există decât aceste două stări: salvat sau pierdut. Din care categorie faceți parte? Spre deosebire de brutar, care nu a putut scăpa de judecata faraonului, astăzi este încă posibil ca, primind Evanghelia harului, să treci din poziția de păcătos pierdut în aceea de răscumpărat al lui Hristos. Cei doi tâlhari de la cruce ilustrează și mai bine cele două categorii în care se împarte omenirea. Unul rămâne insensibil și moare în păcatele lui; celălalt, ca răspuns la rugăciunea sa: „Amintește-Ți de mine, Doamne ...”, primește acest răspuns minunat: „Astăzi vei fi cu Mine în paradis” (Luca 23.43). Așa cum aici Iosif este mesagerul harului suveran, Isus, pacea noastră, este primul care, „venind, a vestit Evanghelia: pace vouă” (Efeseni 2.17).

Ieri ne-a fost înfățișată rugăciunea tâlharului: „Amintește-Ți de mine, Doamne ...” (Luca 23.42). În cap. 40.14, Iosif îi cere paharnicului, care tocmai urma să fie eliberat: „Adu-ți aminte de mine ...” Cât de trist este să citim în v. 23: „Dar mai-marele paharnicilor nu și-a mai adus aminte de Iosif și l-a uitat!” Răscumpărați de Domnul, beneficiari ai mării Sale mântuirii, nu suntem și noi adesea nerecunoscători, uitându-L pe Cel care ne-a mântuit? Deși îi datorăm totul, din neglijență nu vorbim despre El celor care nu au avut privilegiul de a-L cunoaște. Domnul știa cât de uitate sunt inimile alor Săi. Instituind Cina, dându-le pâinea și paharul, le-a spus: „faceți aceasta în amintirea Mea!” (Luca 22.19). După visul lui faraon, amintirile se trezesc în mintea paharnicului. Cu siguranță l-a costat mult să spună: „Astăzi îmi aduc aminte de greșelile mele” (v. 9). Dar el n-a putut vorbi despre Iosif fără a spune unde și de ce l-a întâlnit. Tot astfel, când noi îl mărturisim pe Isus, Mântuitorul nostru, să nu ne temem să facem cunoscut starea de mizerie și de păcat în care ne aflam atunci când El ne-a făcut cunoscut eliberarea.

Tot așa cum faraon a fost tulburat de un vis, oamenii de astăzi sunt dezorientați, neliniștiți. Viitorul îi îngrijorează. Ei se simt la dispoziția unor catastrofe imprevizibile. Totuși Biblia conține tot ce poate ști omul despre viitor. Dar aceste profeții sunt de neînțeles pentru cei care nu au Duhul lui Dumnezeu. În zadar i-a consultat faraon pe cei mai înțelepți oameni din împărăția lui. Înaintea lui Dumnezeu, toată înțelepciunea omenească nu valorează nimic. Atunci apare Iosif. Ușile temniței i se deschid și el vine cu înțelepciunea de sus aducându-i lui faraon „un răspuns de pace”. El nu omite să spună că acest răspuns vine de la Dumnezeu și nu de la el însuși (comparați cu Daniel 2.28). Un creștin care se hrănește cu Cuvântul lui Dumnezeu știe mult mai mult despre viitorul lumii decât cei mai avizați politicieni. Prin Duhul Sfânt, Dumnezeu „ne-a dat pricepere” (citiți Ioan 16.13; 1 Ioan 2.20; 5.20). Nu putem nega faptul că, din punct de vedere spiritual, trăim într-o perioadă de abundență spirituală. Pentru lume, aceasta va fi urmată de o perioadă de foamete prezisă de profeți, „nu foamete de pâine, nici sete de apă, ci de auzire a cuvintelor Domnului” (Amos 8.11 ...). Ziua de îndurare se va sfârși. Cititorule, ești tu gata?

Acum se întoarce o pagină importantă în istoria lui Iosif. După suferință vine gloria (comp. cu Luca 24.26). Chinuitul aruncat în groapă, robul dintr-o țară străină, prizonierul din temniță, devine domnul țării (42.30), salvatorul lumii (sau Susținător al vieții), cel înaintea căruia se pleacă orice genunchi (v. 43 nota f; v. 45 nota g). Fiecare dintre aceste titluri ne vorbește despre Acela care, odinioară umilit și disprețuit, va fi în curând onorat în eternitate de toți oamenii. Isus Nazarineanul a fost înălțat de Dumnezeu foarte sus și a fost încununat cu glorie și cu onoare (Evrei 2.7). Și, ca o completare a tuturor acestor glorii, ceea ce-l poate satisface afectivitatea, lui Iosif i se dă o soție, imagine a Bisericii, luată din mijlocul națiunilor (Efeseni 1.20-23). Numele fiilor săi ar putea sugera chinul amar al Mântuitorului, chin uitat de acum (Manase, v. 51), pentru a gusta un belșug de roade (Efraim, v. 52; comparați cu Isaia 53.11). Psalmul 105.16-21 rezumă această măreață povestire. Înainte de a trimite pe pământ foametea pe care o hotărâse, Dumnezeu l-a pregătit pe Iosif prin suferințe. El este un simbol al lui Hristos în calitatea Sa de Salvator și de Susținător al vieții lumii și al familiei lui Israel (Efraim înseamnă dublă rodire). Așa că putem rosti cu admirație: „Vom găsi noi un om asemenea acestuia?” (v. 38).

Ceea ce Domnul anunță se împlinește cu siguranță. Așa s-a întâmplat și cu cuvintele lui Iosif, care sunt de fapt chiar cuvintele lui Dumnezeu. Cei șapte ani de abundență se scurg, apoi începe foametea. Dumnezeu încearcă prin toate mijloacele să întoarcă spre El gândurile oamenilor. Din această cauză, în lume există pace și război, belșug și lipsuri, bucurii și încercări, care apar în viața oricărei ființe omenești. Dar, vai, oamenii nu se gândesc deloc să mulțumească Domnului pentru bucuriile pe care El li le dă și nici nu obișnuiesc să vină la El pentru a găsi ajutor în încercările lor! Totuși, așa cum faraon porunea „Mergeți la Iosif” (v. 55), Duhul lui Dumnezeu îi îndeamnă pe oameni să se întoarcă la Mântuitorul și Însuși El cheamă: „veniți la Mine...” (Matei 11.28). Da, să mergem la Singurul care dă belșug care ne poate hrăni sufletele. Și să profităm, de asemenea, de vremurile de belșug spiritual, de libertatea de a ne strânge ca adunare, de lectură, ca să ne umplem „hambarul” minții și al inimilor (Proverbe 10.5). În momentele de lipsuri sau de singurătate, de descurajare, cele pe care le-am strâns (în rezervă) ne vor da putere și bucurie în Domnul. Și, mai presus de orice, să nu uităm sfârșitul v. 55: „Faceți ce vă va spune el” (comparați cu Ioan 2.5).

În timp ce în Egipt au loc aceste evenimente, familia lui Iacov a fost lăsată deoparte, în tăcere. Este ca și cum Dumnezeu ar fi spus: «După crima voastră, acum, când Iosif nu mai este printre voi, nu mai am nici un interes să vă spun ce va fi cu voi». Așa este și cu trista istorie a omului și, în particular, a lui Israel, după respingerea Mântuitorului. Dar, în răbdarea Lui nesfârșită, El n-a uitat nicidecum obiectul promisiunilor Sale sigure. Așteaptă numai momentul potrivit pentru a le restabili relația cu El. Și momentul potrivit este foametea. Dacă Dumnezeu permite încercări chiar pentru ai Săi, acestea vorbesc de faptul că lipsurile sau boala survin pentru ca Domnul Hristos, adevăratul Iosif, să-și poată lua sau relua locul în întregime în viețile noastre. Să nu ne gândim că trecerea timpului poate șterge cel mai mic păcat;

fiecare dintre ele se află sub ochii Domnului, chiar dacă noi le-am uitat, și, mai devreme sau mai târziu, va trebui să-i dăm socoteală pentru aceste păcate. „Suntem oameni cinstiți”, îndrăznesc să afirme frații criminali în timp ce se prezintă înaintea aceluia care le putea dovedi contrariul și care îi putea face de rușine numai spunându-și numele. Versetul 21 arată însă că după trei zile și după o nouă conversație, conștiința lor începe să le vorbească.

Primindu-și frații cu asprime, Iosif nu intenționează să se răzbune, putem fi siguri de aceasta, ci, cunoscând din experiență răutatea inimii lor, dorește să-i aducă la adevărata pocăință. Pentru a realiza aceasta folosește succesiv asprimea și bunătatea, panica și încurajarea, acuzațiile și ospețele. Toate acestea sunt mânuite cu mare înțelepciune și ne arată, prin comparație, cum lucrează Domnul atunci când dorește să ne trezească inima și conștiința. Uneori El trebuie să ne vorbească „aspru” (v. 30). Acuzațiile pe care le aduce Iosif împotriva fraților săi sunt nedrepte. Ei nu sunt spioni. Dar ei simt că Dumnezeu le vorbește și își amintesc de păcatul la care au luat parte cu toții, de propria lor nedreptate împotriva fratelui lor. Poate că trebuie să fim supuși nedreptății. În loc să ne supărăm sau să căutăm să ne îndreptăm, să ne întrebăm mai curând ce dorește Dumnezeu să ne învețe în acest mod dureros. Și pentru Iacov, totul este dirijat spre binele său, chiar dacă el spune în v. 36: „Toate acestea sunt împotriva mea”. Va trebui să învețe că, dacă Dumnezeu este pentru el, nimic nu poate fi împotriva lui și că „toate lucrurile lucrează împreună spre bine pentru cei care Îl iubesc pe Dumnezeu” (Romani 8.28, 31). În acest fel Dumnezeu i-l va reda pe Iosif.

Frații lui Iosif sunt plini de teamă. Ei trebuie să se întoarcă la Iosif și să-i dea o explicație pentru banii pe care i-au găsit în sacii lor. Cum vor fi primiți? Să nu stăm departe de Domnul când avem o conștiință împovărată. Versetul 8 trasează tuturor păcătoșilor calea de urmat: „ne vom ridica și vom merge, ca să trăim” (comparați cu Luca 15.18). Frații și-au convins tatăl să-l lase pe Beniamin să meargă cu ei și în cele din urmă au pornit la drum, ducând cu ei un dar: „cele mai renumite roade ale țării” (v. 11). Dar oare mai are nevoie de ceva puternicul Iosif, ale cărui hambare sunt pline? Dintotdeauna omul dorește să aducă ceva lui Dumnezeu. Dar din partea Sa totul este gratuit. El nu poate primi nimic din partea noastră, fie chiar și cel mai bun lucru. Mierea, mirodeniile, nucile, migdalele sunt produse de lux, inutile pentru cei care nu au grâu. Inimile noastre au nevoie de grâu ceresc, de hrană de sus, singura care poate satisface foamea sufletelor. Lumea ne va oferi delicatese, dar Domnul Isus, adevăratul Iosif, este Singurul care ne poate da grâu din țara cerească, descoperindu-Se inimilor noastre.

Cât de greu le vine fraților lui Iosif să lase deoparte propriile resurse! Totuși trebuie să accepte faptul că datoria lor a fost plătită. Putem fi siguri că socotelile administratorului lui Iosif au fost în regulă, din moment ce le-a spus: „argintul vostru a venit la mine” (v. 23). Marele Iosif a plătit personal pentru frații săi. Tot astfel, Hristos a plătit în întregime prețul păcii noastre. Datoria ne-a fost achitată integral și numai El cunoaște ce a însemnat aceasta. Dar cât timp răul nu este judecat și mărturisit, nu putem gusta bucuria părtășiei. Masa luată împreună este o imagine a acestei părtășii care implică o deplină înțelegere, o împărtășire, o conversație între participanți. Oare nu este așa la Masa Domnului, unde cei credincioși, toți împreună, gândesc la suferințele Lui? Dar aici, din cauza păcatului care pune o barieră între ei, Iosif mănâncă singur și frații săi mănâncă tot singuri (v. 32). Citind aceste capitole, să urmărim de câte ori plânge Iosif (Geneza 42.24; 43.30; 45.2, 14; 46.29; 50.1, 17). Lucru minunat, el nu a plâns nici în groapă, nici în temniță! Acestea sunt numai lacrimi de dragoste. Ele ne fac să ne gândim la lacrimile Domnului Isus (Ioan 11.35; Luca 19.41).

Plasa se strânge în jurul fraților lui Iosif. Împrejurări neprevăzute – însă dirijate de o mână credincioasă – îi constrâng a face cale-ntoarsă și a se înfățișa înaintea celui care cunoaște totul. Acum conștiința le este atinsă. „Ce să vorbim și cum să ne îndreptăm?” (v. 16). Ce progres moral au făcut până în acest moment, față de ziua când pretindeau că sunt „oameni cinstiți” (42.11)! De aceea, izbăvirea este aproape. Ca întreaga istorie a lui Iosif, aceste evenimente au semnificație profetică. Israel, temporar lăsat deoparte după respingerea lui Hristos, adevăratul Iosif, va fi făcut să-și recunoască crima și să vadă în Nazarineanul pe care L-au disprețuit și L-au răstignit, Cel pe care Dumnezeu L-a făcut și Domn și Hristos (Fapte 2.36), pe Mesia al lor și în același timp pe Fiul Omului care va domni peste întregul univers. Dar, ca să poată înfăptui această lucrare în conștiință, trebuia mai întâi ca Israel, și în special seminția lui Iuda, să treacă printr-o perioadă de mari încercări, numită „necazul cel mare” (Apocalipsa 7.14). Necazul fraților lui Iosif de până în momentul când își mărturisesc crima ilustrează neliniștea de care vor avea parte evreii înainte de a-L recunoaște și onora pe Mesia.

Scopul lui Iosif era să întoarcă gândurile fraților săi cu peste douăzeci de ani în urmă, lângă groapă, când ei erau insensibili la neliniștea sufletului său pe când le cerea îndurare (42.21); mai voia să-i facă să rețrăiască durerea bătrânului lor tată pe care îl anunțau cu cruzime de moartea fiului său. Acum Iosif dorea să vadă dacă ei pot înțelege suferința de atunci a fratelui lor mai tânăr și a tatălui lor. Ei bine, el a reușit în sfârșit să le miște inimile! Cât de înduioșător este să-l auzim pe Iuda vorbind despre bătrânul lor tată și despre fratele mai tânăr, fiu căpătat la bătrânețe! Ce lecție este aceasta și pentru noi! Trebuie să ne punem în locul celorlalți, să le înțelegem bucuriile și mai ales amărăciunile. Mai mult, trebuie să pătrundem profunzimea gândurilor dragostei Tatălui pentru Fiul Său și a durerii Sale când Și-a văzut Preaiubitul Fiul în mâinile oamenilor răi și l-a auzit strigătul fără să-l poată răspunde. Și, în sfârșit, trebuie să încercăm să pătrundem suferințele Fiului când purta povara păcatelor noastre sub judecata divină și când, în nemăsurata tulburare a sufletului, a fost părăsit de Dumnezeu pentru noi. Nu suntem noi, în mod trist, adesea insensibili față de aceste aspecte pe care Duhul încearcă să le aducă în preocupările noastre?

Sosise momentul pe care Iosif îl aștepta de mult timp. Câtă răbdare a avut! Dacă s-ar fi făcut cunoscut prea devreme, frații săi l-ar fi cinstit de nevoie, ca snopii din visul său, în timp ce inimile lor ar fi rămas reci și pline de teamă. Acum frații află că guvernatorul Egiptului, cel cărui îi aparține toată această glorie, nu este altcineva decât cel pe care l-au urât și l-au respins ei. Nu numai că el este în viață, ci toate lucrurile îi sunt supuse (Evrei 2.8). Iar purtarea lor criminală a fost tocmai mijlocul prin care s-au împlinit visele lui Iosif. Cât de încurcați vor fi fost în inimile lor văzând marelui har a cărui dovadă vie era Iosif! El nu s-a răzbunat, nici măcar nu le-a reproșat ceva, ci dorea numai fericirea lor. Cât despre inima lui, nu este ea plină de bucurie, o bucurie ca cea a Păstorului care a găsit oaia rătăcită? Acum fraților li se dă un mesaj fericit, să ducă vești bune, să meargă la tatăl lor și să-i spună despre gloria celui care i-a iertat. Aceasta este și misiunea noastră, dragi răscumpărați ai Domnului, să le spunem altora, începând cu cei mai apropiați de lângă noi, ce am găsit în Isus și să istorisim Tatălui Său „toată gloria Lui” în adunări de închinare.

Răsplătește răul cu bine: aceasta este ceea ce face Iosif cu frații săi. Așa cum ne învață Domnul (Matei 5.44), aceasta este cea mai bună cale de a câștiga inima cuiva. Frații au crezut că trebuia să aducă ce era mai bun din ce aveau (43.11), „puțin balsam, puțină miere ...”. Dar acum pot vedea cât de neînsemnate sunt. Însuși faraon le promite tot ce este mai bun în țară, spunându-le în același timp: „să nu vă pară rău de lucrurile voastre” (v. 20). Prezența Domnului și bucuria gloriilor Sale sunt înaintea noastră. Lucrurile pământești lăsate în urmă pentru El sunt

fără valoare, le putem abandona (Marcu 10.29, 30). De asemenea avem dovada că Isus este viu, glorios, și că ne așteaptă în cer: El ne-a trimis Duhul Sfânt ca arvună a moștenirii noastre (Efeseni 1.14). Să observăm că Iosif nu le dă fraților săi numai o țară în care să locuiască, ci și tot ce le va trebui în călătoria lor până acolo: Carele? Isus ne poartă de grijă pentru călătorie. Merinde? Cuvântul Său este hrana noastră. Haine? Hristos poate și trebuie să fie îmbrăcămintea noastră (Galateni 3.27). În final, rugămintea celui care-și cunoaște bine frații: „Să nu vă certați pe drum!” (v. 24). Oare noi nu avem nevoie de un asemenea îndemn?

Dragostea lui Iosif pentru frații săi și măreția iertării sale ne-au ocupat mai mult decât gloria și bogăția sa. Pentru aceia dintre noi care trăiesc în familii cu mai mulți frați, nu este aceasta ocazia de a învăța o mișcătoare lecție de dragoste și de sprijin reciproc? Dar dragostea lui Iosif pentru tatăl său, Iacov, respectul pe care i-l poartă, bunătatea lui, nerăbdarea de a-l vedea, graba cu care i-a ieșit în întâmpinare, și acestea sunt exemple pentru noi. Ne iubim și ne respectăm noi părinții în felul acesta? Familia lui Israel se pune la drum trecând prin Beer-Șeba, „fântâna legământului” (21.31 nota a)! Promisiunile îi sunt confirmate aici lui Iacov de către un Dumnezeu credincios: „Nu te teme să cobori în Egipt!” îi spune El (v. 3; comparați cu Isaia 41.14). Ce schimbare vedem în Iacov, cel care odinioară fusese condus de dorințele sale! Acum se teme să facă un pas fără Dumnezeu! Și El îl încurajează, promițându-i că va coborî cu el. Ne poate Domnul însoți întotdeauna și pe noi oriunde mergem? Urmează o mișcătoare întâlnire cu fiul preaiubit care pregătise totul pentru a asigura confortul familiei sale. „Mă duc să vă pregătesc un loc”, le-a promis Domnul Isus ucenicilor Săi, „pentru ca, acolo unde sunt Eu, să fiți și voi” (Ioan 14.2-3).

Marelui Iosif ar fi putut să-i fie rușine de familia lui de simpli păstori veniți să ceară grâu pentru că erau înfometați, de acești străini suspectați a fi spioni sau hoți. Dar cine gândește așa nu-l cunoaște. El îi prezintă în fața tuturor ca fiind frații săi. Pentru faraon este îndeajuns să știe că sunt frații lui Iosif pentru ca gloria salvatorului Egiptului să se răsfrângă asupra lor. Iosif se aseamănă și în acest aspect cu Domnul Isus. Lui nu-l este rușine să ne numească frații Săi (Evrei 2.11, 12). Suntem plăcuți înaintea lui Dumnezeu în Preaiubitul Lui (Efeseni 1.6) – acesta este motivul pentru care Dumnezeu ne întâmpină cu toată bunăvoința. Iosif îl prezintă pe tatăl său lui faraon. Ce scenă înduioșătoare și plină de frumusețe! Un sărman bătrân, sprijinindu-se în toiag, îl binecuvântează pe puternicul monarh. După standardele lui Dumnezeu, Iacov, omul lui Dumnezeu, este mai mare decât regele (Evr. 7.7). În general, cu cât un om este într-o poziție mai înaltă, cu atât este mai distant, dar lui Iosif, gloria nu-i micșorează cu nimic dragostea plină de tandrețe pentru frații săi și pentru familiile lor. Proviiziile pe care le împarte sunt măsurate „după numărul copiilor”. Admirabilă imagine a relației noastre cu Hristos și a tot ce decurge din ea! Încă de aici, de jos, ne este oferită „partea cea mai bună” (v.11). Credința noastră poate să lipsească, dar harul Său niciodată nu lipsește.

Împlinirea visului lui faraon era strâns legată de persoana lui Iosif. Belșugul urmat de foamete l-au făcut cunoscut pe Iosif ca pe cel care menține viața, ca pe salvatorul lumii (v. 25). Hristos este centrul profeției. Curând El va avea domnia universală. Toate familiile națiunilor se vor prosterna înaintea Lui (Psalmul 22.27). Dar credincioșii nu așteaptă să vină acest moment pentru ca să li aparțină și să l se închine. Isus împlinește în ei o lucrare. El începe prin a le satisface nevoile sufletelor (Ps. 107.9). Apoi, ca și Iosif cu egiptenii, lucrează astfel încât, încetul cu încetul, să supunem totul lui Dumnezeu. Secretul deplinei eliberări este să-l acordăm dreptul asupra «zilelor noastre, bunurilor noastre, trupurilor noastre, inimilor noastre». Domnul nu Se mulțumește din partea noastră numai cu o jertfă sau alta. El ne dorește cu totul, pe temeiul dreptului pe care l-a dobândit asupra noastră. El ne-a cumpărat cu un preț nespus de mare pentru Dumnezeu (1 Corinteni 6.19, 20), astfel că noi nu ne mai aparținem nouă înșine, ci am devenit ai lui Dumnezeu și ai Domnului Isus Hristos (comparați cu Iacov 1.1). De acum depindem în întregime de El, nu numai pentru toate nevoile noastre, ci și pentru a-l aduce roade spre gloria Lui.

Lunga viață a lui Iacov este aproape de sfârșit. El a recunoscut înaintea lui faraon că zilele lui „au fost puține și rele” (47.9). Trecuse prin experiențe dureroase și, din vina lui, pierduse mulți ani. Viața lui n-a atins nivelul lui Avraam și al lui Isaac. Oare de ce, dacă nu știm nimic despre ultimele fapte ale acestor doi patriarhi, sfârșitul lui Iacov este consemnat atât de amănunțit? Cu siguranță datorită faptului că acest sfârșit triumfător subliniază și glorifică harul lui Dumnezeu față de acest om; este o încununare a lucrării răbdătoare a disciplinei Sale, ale cărei roade suntem datori să le admirăm. Iacov își revede viața și evocă etape din ea: Luz, numit Betel, unde i s-a descoperit Dumnezeu, Efrata și moartea Rahelei ... Să ne imaginăm că drumul vieții noastre se sfârșește. Toate privirile noastre înspre trecut vor accentua îndurarea Celui care, cu aceeași dragoste, ne-a condus, ne-a sprijinit, ne-a mustrat sau ne-a mângâiat. Acum Iacov se apleacă cu fața la căpătâiul patului (47.31), unde, conform cu Evrei 11.21, se închină rezemat pe vârful toiagului său de călător. Să nu așteptăm sfârșitul zilelor noastre pentru ca să răspundem ca Iacov la iubirea Domnului Isus, ci s-o facem chiar acum!

„Prin credință, Iacov, când era pe moarte, i-a binecuvântat pe fiecare dintre fiii lui Iosif” (Evrei 11.21). Dând celui mai tânăr binecuvântarea celui mai în vârstă și invers, gândul îl va fi purtat spre tristul incident din capitolul 27. Acum este orb, cum fusese și Isaac, dar știe să discearnă gândul lui Dumnezeu. Se spune că Iacov nu a umblat niciodată atât de bine ca atunci când era șchiop și n-a «văzut» niciodată atât de bine ca atunci când era orb. El îl cheamă pe Dumnezeul care fusese păstorul său până în ziua aceea (v. 15). Cunoștea din experiență munca și greutățile unui păstor (31.38-40). Acum se pune în locul oii și-și amintește de grija răbdătoare a Păstorului al Cărui subiect fusese. Ca și Iacov, David își face ucenicia pascănd „oile tatălui său” (1 Samuel 17.34). Mai târziu el va fi numit „păstorul poporului Israel” (2 Samuel 7.7, 8). Cu toate acestea, în Psalmul 23 va scrie: „Domnul este Păstorul meu”. Fiecare dintre noi cunoaște numele scump cu care Se prezintă Domnul Isus: „Eu sunt Păstorul cel bun” (Ioan 10.11, 14). Este numele pe care Și l-a justificat dându-Și viața pentru oile Sale dragi, purtându-le de grijă și conducându-le întreaga lor viață, fără ca ele să știe, așa cum l-a condus Dumnezeu pe Iacov. Dar putem oare spune fiecare, ca Iacov și ca David, „El este Păstorul meu”?

Avem înainte încă un capitol de natură profetică. În aceste ultime cuvinte ale lui Iacov găsim întreaga istorie a poporului Israel, ca și cum ne-ar fi prezentată anticipat în rezumat. Sub judecători și regi, poporul a devenit stricat ca Ruben (35.22); L-a uitat pe Domnul pentru idoli. Apoi, ca și Simeon și Levi în cap. 34, și-a arătat violența în respingerea profeților și chiar a lui Mesia, ceea ce a dus la împrăștierea lor printre națiuni. Hristos este reprezentat prin Iuda, seminție de care este legat prin naștere. Domnia și sceptorul împărăției sunt numai ale Lui. După aceasta vedem Israelul împrăștiat sub judecata lui Dumnezeu, angajat în activități comerciale și în același timp sub robia națiunilor. Perioada actuală este personificată prin Zabulon și Isahar. Cât despre Dan, el îl reprezintă pe Antihristul, un iudeu care în viitorul apropiat va fi primit de Israel ca Mesia. „Un șarpe pe cărare” este un grozav simbol al puterii satanice care va lucra atunci nestânjenită. Înainte de această perspectivă îngrozitoare, rămășița credincioasă va putea conta numai pe eliberarea de sus: „Aștept mântuirea Ta, Doamne!” (v. 18). Această așteptare este ideea călăuzitoare din Psalmii 130 și 131. Cât despre noi, îl așteptăm noi pe Domnul?

Când Biserica va fi luată, „ceasul încercării” va veni „peste tot pământul locuit” (Apocalipsa 3.10). O rămășiță credincioasă a lui Israel va trece prin acest necaz grozav. Putem vedea aceasta în cuvintele pe care Iacov i le adresează lui Gad. Beniamin ne vorbește despre Împăratul

(Hristos) care își așază împărăția după nimicirea dușmanilor Săi, în timp ce Așer și Neftali reprezintă poporul binecuvântat în final prin întemeierea împărăției. Deși copilul lui Dumnezeu știe că nu va fi pe pământ în acea vreme, el trebuie să fie interesat de aceste lucruri și să se bucure, gândind că adevăratul Iosif (Hristos), care a fost urât și respins, va avea puterea supremă și va fi acolo spre binecuvântarea întregii lumi. „Iosif este vlăstar de pom roditor, ... ramurile sale dau lăstari peste zid” (v. 22), trecând peste hotarele lui Israel. Binecuvântările vor atinge și națiunile care sunt străine de promisiuni. Astfel, Isus, adevăratul Iosif, „a fost despărțit de frații Săi” (lit: nazarean – v. 26, nota b). Pe cel odinioară „întărâtat amar” și „urât” (v. 23), Dumnezeu „L-a înălțat foarte sus și L-a dăruit un Nume care este mai presus de orice nume” (Filipeni 2.9, 10). Este acest Nume al lui Isus: Dumnezeu Salvatorul, în prezent pentru inimile voastre mai presus decât oricare altul?

Cartea Geneza conține toate evenimentele majore care privesc familia omenească: nașterea, căsătoria, pierderea soției, a mamei, a tatălui ... și ne prezintă credința activă trecând prin toate acestea. Sfârșitul lui Iacov este foarte frumos. Pământul bun al Gosenului, unde și-a petrecut ultimii șaptesprezece ani din viață, nu l-a făcut să uite țara Canaanului, nici promisiunile făcute de Domnul la Beer-Șeba (46.4). El a arătat fiilor săi importanța pe care o acorda Canaanului, dându-le instrucțiuni precise pentru înmormântarea lui. Va trebui să se odihnească în această peșteră, Macpela, în care membrii familiei credinței așteaptă ziua învierii. Prețul care să-i asigure dreptul la aceasta fusese plătit în trecut. Funeraliile patriarhului sunt de o mare solemnitate. În general în Vechiul Testament, înmormântarea unui om este pe măsura credincioșiei sale. Înmormântarea lui Iehoiada și cea a împăratului Ezechia au omagiat evlavia lor (2 Cronici 24.16; 32.33). Astăzi, când un credincios părăsește lumea, nu se fac ceremonii deosebite. Pentru copilul lui Dumnezeu, moartea și-a pierdut puterea, fiind asemenea unui somn care va sfârși prin înviere (1 Tesaloniceni 4.13, 14). Dar chiar dacă moartea și-a pierdut boldul, să nu uităm niciodată că L-a costat aceasta pe Cel care a învins-o!

Mai rămăsese încă o durere pentru Iosif după moartea tatălui său: frații lui se îndoiau de dragostea lui. Gândeau că, odată ce Iacov a murit, Iosif se va răzbuna. Cu câtă tandrețe îi asigură încă o dată, explicându-le gândul lui Dumnezeu și confirmându-și promisiunea de a se îngriji de ei și de copiii lor! Mulți creștini se aseamănă cu acești frați ai lui Iosif. Nu cred că sunt pe deplin iertați (1 Ioan 4.18). Oare nu ne îndoim și noi de dragostea Domnului, deși El ne-a dat atâtea dovezi despre ea? Inima Sa este deosebit de sensibilă față de această lipsă de încredere. Este ca și cum El ne-ar spune: „De atâta timp sunt cu voi și nu M-ai cunoscut?” (Ioan 14.9). La sfârșitul Genezei vedem cum se conturează aproape toate tainele lui Dumnezeu. Dar, înainte de a se încheia această carte, auzim din nou certitudinea credinței (v. 24). „Dumnezeu vă va cerceta negreșit”, sunt ultimele cuvinte adresate de Iosif fraților săi și singura din faptele lui de credință consemnată în Evrei 11.22. Chiar în belșugul vieții plăcute din Egipt, el întrevede plecarea fraților săi și mutarea oaselor sale în Canaan. Să imităm și noi credința lui Iosif!

clickbible.org